

bb.64. /a belföldi.....folyt/p

47. az egészségügyi minisztérium közleménye
48. ady kollokvium
49. képzőművészeti és zeneművészeti díj átadása
50. a szovjet irodalom pályázatának nyertesei
51. finn fotóművész kiállítása esztergomban
52. magyar-szovjet hajóipari együttműködés
53. együttműködési szerződés
54. hazaérkezett a szövetkezeti küldöttség
55. véget ért a kodály előadássorozat az akadémián/5.jav./
56. pártmunkás küldöttség utazott párizsba
57. alkoholizmus elleni beszélgetés-italboltban
58. magyar-szovjet újságíró egyezmény
59. díszhangverseny a szovjet kultúra és tudomány házában
60. bemutató a veszprémi színházban
61. időjárásjelentés
62. befejeződött a történelemtanítási konferencia
63. hazaérkezett schultheisz emil
64. hírjegyzék

/ mti/

--

22.03/p

-38-

22¹⁰

v é g e

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő : lakatos erzsébet

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

1977. december 16. p é n t e k

bb.1. budapesti fények - nátrium- és higanygőzlámpák az utakontörhetetlen burák a parkokban

i cs/p -cz

1977. december 16.

26.000 kilowatt - évente 190 millió forintért. a budapesti elektromos művek négyezer kilométeres uthálózatán 204 ezer világítótest gazdája. a közvilágítás fejlesztésére, korszerűsítésére az v. ötéves tervben 78 millió forintot fordítanak - tájékoztatta az mti munkatársát a közmű - és mélyépítési főigazgatóság.

az eddig eltelt két esztendőben körülbelül 50 millió forint értékben, 30-40 kilométernyi utvonalon kapott modern fényforrásokat a fővárosban. az elavult normál izzós lámpatesteket, amelyek 30 éves típusúak és élettartamuk mindössze kétezer óra - most lecserélik, helyükbe korszerű, univerzális lámpakarokat szerelnek. kékfényű higanygőzlámpák világítanak már a peremkerületekben, a reitter ferenc utcában, az állatkerti köruton és a városliget egy részében. most szerelnek ilyen lámpákat a közraktár és a németvölgyi uton. ezek a lámpakarok 9-10 ezer órán át világítanak - a régi kétezerrel szemben - és üzembiztosabbak, mint az eddigiek. budapest főbb területein nagynyomású nátriumlámpákat helyeznek el. az attila út - lánchíd-roosevelt téri utvonalon már ilyen világítás van, és hamarosan a „hungária-gyűrű”, vagyis a könyves kálmán körut-hungária körut. - árpád-híd-róbert károly körut és hamzsabégi ut vonalát is nátriumfény világítja meg. /folyt köv./

--

7

-1-

bb.1./budapesti fények....folyt/p

ez a sárga fény uralkodik majd a szentendrei uton, az m1-es és m7-es autópályán, a bécsi, váci és kerepesi uton, a ferihegyre vezető gyorsforgalmi uton és a soroksári uton is. az aluljárókat és a városközpontok árkádjait fénycsövekkel világítják meg. a korszerű lámpakarok felszerelésével évente mintegy 5 százalékkal emelkedik a főváros áramfogyasztása.

a parkokban, játszótereken gyakran látható összetört vagy bura nélküli fényoszlop. a rongálók- csúzlizók, kővel dobálódzók - évente 1,5-2 millió forint kárt okoznak. a lámpaburatóró-, bajnokok, megfékezése és a fényforrások megóvása érdekében útészállók, törhetetlen burákat szerelnek fel, amelyeknek alapanyagát az nszk-ból importálják. ilyen burák található már a bajcsy-zsilinszky uton, a várban és a gellérthegyén. tanulmányterv készül budapest megközelítőleg kétezer gyalogátkelőhelyének megvilágítására. azokon a helyeken, ahol nincs jelzőlámpa - ezek száma sem kevés - olyan lámpákat helyeznek el, amelyek fényének színe eltér az útvonalon elhelyezett lámpák színétől, vagyis ha az utat kékfényűvel világítják meg, az átkelőhelyek elé sárga fényű lámpákat szerelnek. ezzel a balesetek megelőzése érdekében - a gépkocsivezetők figyelmét kívánják felhívni.

e szerelési munkálatok sem zajlanak gondok nélkül, gyakran anyagiánnyal küszködnek, hiszen a szereléshez szükséges kábeleket a magyar kábelművektől kapják, a tartószerkezetek gyártását pedig három vállalat: a csongrád megyei tanácsai vállalat, a székesfehérvári könnyűfémmű és egy zsolcai gyár végzi. az anyagot három-négy helyről szállítják, így azok - különböző okok miatt - késve érkezhetnek rendeltetési helyükre. e kisebb-nagyobb zökkenők ellenére az ötéves fejlesztési terv megvalósul, és három év múlva új fények világítják meg budapest legelrejtettebb utcáit, zugait is. /mti/

--

-2-

bb.2. folytatódik a nivó-dijas szórakoténusz című anyanyelvi sorozat

i cs-p -cz

1977. december 16.

száz és száz levél, rajzos feladatmegoldás érkezett az iskolatelevízió szerkesztőségébe - mondotta ivanics lilla, a szórakoténusz szerkesztője - megannyi szorgalmas első osztályos munkája, akik együtt játszottak-tanultak a műsorban szereplő kisdiákokkal. a szórakoténusz 10 adása - amely októbertől december közepéig volt látható a televízióban - az első osztályosoknak nyújtott segítséget a magyar nyelv és irodalom megismerésében. a tízrészletes sorozat minden adásában érdekes feladatokat kaptak a pajtások, és a levelek sokasága tanúsítja, hogy lelkesen, örömmel vettek részt e játékos tanulásban és oldották meg a feladatokat. számos magyar és külföldi elsős nebuló kapaszkodott színes ceruzájába, hogy megjelenítse az egyes adásokban elhangzott verseket; állatokat, hangszereket, jeleket rajzoljon; nyelvtörő mondókákat gyűjtsön vagy „kurta-furcsa meséket”, írjon le. szorgalmuk jutalma nem marad el, a legszebb rajzok, legsikeresebb gyűjtések készítői könyvet, a többiek matricákat kapnak. nemcsak a kicsinyek, a tanító nénik is irtak leveleket, amelyekben a műsorral kapcsolatos észrevételeiket fogalmazták meg. e levelek nagy segítséget nyújtanak a műsorkészítők munkájához, mert rávilágítanak az apró hibákra éppúgy, mint a hasznos, ötletes megoldásokra.

az anyanyelvről szóló verses-zenés adások tovább folytatódnak - ezúttal a szavak, mondatok, írásjelek bonyolult világába vezetik el a második osztályosokat. ebben a sorozatban - amelyet várhatóan az 1978-79-es tanévben sugároz a televízió - mesefigurák elevenednek meg, míg az első tíz adás illusztrációit gyermekrajzok alapján készítették el. a mai első osztályosok ötödikes korukig játszhatnak, tanulhatnak majd együtt a kis szereplőkkel.

a szórakoténusz első sorozata nivó-díjat kapott. a továbbiakban már - a tíz adás tapasztalatai alapján - új ötletekkel gazdagítva kalauzolják a kisdiákokat az anyanyelv birodalmában. a szórakoténusz mellett azonban más, nyelvünkkel foglalkozó gyermekműsorok forgatását is tervezik, amelyeknek célja a könyv, az olvasás megszerettetése. így jövőre várhatóak a tamkó sirató károly: tengerecki hazaszáll, weöres sándor: bóbíta álmos és zelk zoltán: tollászkodik a tavasz című műve alapján készült verses sorozatok, valamint „a könyvtár mindent tud”, című, a könyvtárhasználattal kapcsolatos ismereteket nyújtó adás is. - /mti/

--
-3-

bb 3. antológia a szovjetunió legkisebb köztársaságáról

vid/kz/ny -cz

1977 december 16.

antológiát adott ki a tatabányai józsef attila könyvtár a csecsen-ingus aszszk népének történetéről, fejlődéséről és irodalmáról. komárom megye szovjetunióbeli testvérterületét bemutató könyvet eredeti orosz nyelvű forrásmunkák alapján állították össze. megismerkedhetnek a komárom megyeiek az észak-kaukázus délkeleti részén élő csecsen és ingus nép autonómiájának megteremtésével, s a nagy honvédő háborúnak a köztársaságot érintő eseményeivel. a kulturális élet című fejezetben bemutatják milyen főiskolák, egyetemek és színházak szolgálják a köztársaság lakóinak művelődését, hogyan fejlődik a képző-és zeneművészet.

a komárom megyei könyvtár gondozásában jelent meg hazánkban első ízben a szovjetunió legkisebb köztársaságáról ilyen részletes és eredeti forrásmunkákból készített hitles antológia./mti/

-.-

bb 4. tatarozták a nagycenki templomot

vid/kz/ny -cz

1977 december 16.

befejeződött az ybl miklós által tervezett nagycenki templom külső tatarozása. a toronyóráját is helyreállították. a következő évben a templom belsejét is rendbehozzák. a cél, hogy a templom is méltó módon illeszkedjen be a nagycenki műemléki együttesbe.

ybl miklós kevés egyházi épületet tervezett. közülük a legértékesebb a nagycenki templom. a terveit széchenyi istván személyes kérésére és iránta való tisztelete jeléül készítette el. széchenyi istván akkor már döblinben tartózkodott, s ott rendelkezett úgy, hogy nagycenken új templomot kell építeni a régi helyett, egyetlen kivánsága az volt, hogy a templom tornyát ne helyezzék a bejárati kapu fölé. ybl e kivánságát teljesítette./mti/

-.-
-4-

bb 5. új hangyafajt találtak - növény-, és állatmeghatározó készül a kiskunsági nemzeti park faunájáról

vid/kz/ny -cz

1977 december 16.

az idén újabb tájvédelmi körzetek kerültek a kiskunsági nemzeti park gondozásába. a felügyeletükhöz tartozik ujabban az ócsai láperdő, ócsa „ófalujának”, nádtetős házsora és a löszbe vájt pincék, továbbá a dabasi turjános, a cépharaszti borókás, a kélethalmi homokbuckák, pálmónostori péteritő és a hűvös vízü felvidító. része lett a nemzeti parknak még az orgoványi mocsaras rét.

ezekre a területekre is kiterjesztik a kutató munkát, amely a park régebbi részein már megkezdődött: feldolgozzák és meghatározzák a tájak növény-és állatvilágát. számos olyan élőlény maradt itt fenn, amelyről nem tesz említést a szakirodalom és megőrzése, rendszerezése nélkülözhetetlen a tudomány számára. új, a föld felszínén élő hangyafajt találtak, s különleges növényeket vettek számba. kevesen tudják, hogy a silány homokbuckás területen több százféle zuzmós moha él azzal a szereppel, hogy előkészítse a talajt fejlettebb növények számára. nyáron megkövesednek, elporladnak, s többségük a tavaszi hóolvadáskor újra beszívja a homokot.

a kutatók munkahelyéül a felújított régi tanyák szolgálnak. ilyen célra eddig három kiskunsági tanyát állítottak vissza eredeti formájába, egy pedig - az 1850-ben épült bugaci buszik-csöszház- tanyamúzeum lett./mti/

-.-

bb 6. három és fél vagon alma a becsületpénztárból

vid/kz/ny -cz

1977 december 16.

kis és nagydiákok egyaránt jól vizsgáztak becsületességből azon az almavásáron, amelyet a komárom megye valamennyi városa és nagyközsége általános-és középiskoláiban rendezett a zöldért. mindenki magát szolgálta ki a folyosókon elhelyezett „almaboltokban”, és egy izes gyümölcsért 40 fillért tett a becsületkasszába. három és fél vagon almát értékesítettek ilyen módon, hiány nélkül. most, mivel az alma tárolása már nagyobb szakértelmet igényel, az iskolai büfékben fogják árusítani. szeretnék ugyanis a diákokkal a gyümölcsfogyasztást az eddiginél nagyobb mértékben megkedveltetni. az idei bőséges almatermés jó alapot ad ehhez./mti/

-.-
-5-

bb 7. névjegykártyát ad a szerelő

vid/kz/ny -cz

1977 december 16.

különös rangot kapott az a névjegy, amelyet három megyében - győr-sopron, komárom és vas - adnak át az észak-dunántúli gázgyártó-és szolgáltató vállalat szerelői. a nevek tulajdonosai garanciát vállalnak az általuk végzett javításokért, és a mennyiben munkájuk ellen kifogás merülne fel, azt 14 napon belül pótolják. az érdekes kezdeményezés a vállalat dolgozó hibátlanul munkarendszerének fontos részét képezi. olyan garanciavállalás, amely egyben a lakosság biztonságát is védi, hisz a gázkészülékek szerelése, javítása nagy szakértelmet kíván. a ,, névjegy-rendszert,, a vállalat mintegy 40 szerelője ugyanolyan szívesen fogadta, mint a lakosság./mti/

.-.

-6-

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk 1. korom mihály parlamenti expozéja

-mir-ju pr

1977. december 16.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk korom minály igazságügyminiszter parlamenti expozéját, amely pénteken hangzik el. a beszéd f e l o l d á s í g e m b a r g ó s !

x x x

tisztelt országgyűlés!

a minisztertanács megbízásából előterjesztem az állami vállalatokról szóló törvényjavaslatot. a törvény megalkotását joggal tekinthetjük társadalmi, gazdasági életünk és törvényhozásunk jelentős eseményének. fontos társadalompolitikai és gazdaságpolitikai állásfoglalás ugyanis, hogy törvénybe foglaljuk a szocialista társadalmi tulajdon alapján álló és egész népgazdaságunkban kiemelkedően fontos szerepet betöltő állami vállalatok működését. a vállalatok - természetesen - eddig is a jogszabályok előírásai alapján dolgoztak, hiszen a szocialista államban az másként el sem képzelhető.

törvényhozásunk az elmúlt esztendőben nagy figyelmet fordított a gazdasági viszonyok jogi szabályozásának tervszerű és folyamatos tökéletesítésére. jelenleg az állami vállalatok alapításáról, szervezetéről, jogairól és kötelességeikről egy 1967-ben kiadott minisztertanácsi rendelet tartalmaz jogi szabályozást. e jogszabályt a gazdaságirányítási rendszer reformjának küszöbén adtuk ki. az eltelt évtized alatt sok gyakorlati tapasztalat halmozódott fel állami vállalataink működéséről. ezek a tapasztalatok lehetővé teszik, az élet pedig indokolja, hogy az állam gazdasági vállalkozását ténylegesen megvalósító vállalatokról országgyűlésünk átfogó, a mai és a holnapi követelményeket is kielégítő törvényt alkosson. a vállalatok jogi helyzetét úgy kell a törvényben kifejezésre juttatni, hogy gazdaságirányítási rendszerünk alapelvei továbbra is megfelelően érvényesüljenek, s ugyanakkor az irányítás és a vállalatok munkájának folyamatos korszerűsítéséhez is meglegyenek a jogi lehetőségeink.

/ folyt. köv./

bkk 1. / korom ... 1. folyt./-ju

alkotmányunk az alaptörvény erejével írja elő: „ az állami vállalatok és gazdálkodó szervek a társadalom általános érdekeinek szolgálatában, a törvényben meghatározott módon és felelősséggel önállóan gazdálkodnak a rájuk bízott vagyonnal. „ az előterjesztett törvényjavaslat az idézett alkotmányi előírásnak megfelelően szabályozza az állami vállalatok jogi kérdéseit azzal a céllal, hogy előmozdítsa azok rendeltetésszerű, szervezettebb működését.

számunkra a gazdasági építőmunka kiemelkedő jelentőségű - folytatta a miniszter. népünk, hazánk életének nincsen egyetlen területe sem, ahol ne lenne meghatározó a termelés és általában a gazdálkodás ügye. az állami vállalatok termelő munkája népgazdaságunk legfőbb anyagi forrása. döntő mértékben az ottani munka színvonalától függ szocialista társadalmunk boldogulása, népünk jólétének alakulása, kulturális, szociális ellátottságának színvonala, az ország védelméhez szükséges eszközök előteremtése. pártunk gazdaságpolitikájának mind eredményesebb megvalósítása nyomán, ma már a fejlett szocialista társadalom építésének időszakában a dolgozó milliók keze-munkájával épül, szépül szocialista hazánk.

a gazdasági építőmunka hatékonyabb működését szolgálva a törvényjavaslat kettős követelménynek tesz eleget: egyrészt tovább növeli a központi irányítás hatékonyságát, másrészt pedig a gazdaság alapegységeit képező vállalatok önállóságát. a hangsúly a kettő optimális összhangjának magasabb szintű megteremtésén van. számunkra ugyanis sem a központi irányítás, sem a vállalati önállóság nem öncél. meggyőződéssel állítjuk, hogy a vállalatok megfelelő önállósága nem ellentétes a központi irányítás erősítésével és az ellenőrzés fokozásával. sőt, azok egymást egyenesen feltételezik. kezdeményezésre, megfelelő önállóságra képes, a saját lábukon megállni tudó vállalatok nélkül nem lehet igazán jó a központi irányítás hatékonysága sem.

a törvényjavaslat rögzíti az állami tulajdon oszthatatlanságát és azt a követelményt támasztja, hogy a vállalatok működése és irányítása össznépgazdasági érdekek figyelembevételével történjék. előírja, hogy a vállalatok a társadalom szükségleteinek kielégítése céljából hangolják össze tevékenységüket más állami vállalatokkal és a szövetkezetekkel; továbbá rendelkezik arról, hogy a vállalatok működjenek együtt a tanácsokkal az illető település összehangolt, tervszerű fejlesztésében, a helyi lakosság különféle szükségleteinek kielégítésében.

/ folyt. köv./

bkk 1. / korom ... 2. folyt./-ju

törvényi előírás szerint a vállalatoknak és az őket irányító szerveknek működésük során a szocialista gazdálkodás elveinek megfelelő munkát kell végezniük, kötelesek elősegíteni a társadalmi és a vállalati érdekek tenetű legjobb összehangolását, gondoskodniuk kell a jogok és köteleességek egységes felvételéről és érvényesítéséről.

Lehetnek társadalmunkban, akik a gazdasági életben meglévő különféle érdekek összehangolását úgy értik, hogy a vállalat gondoskodik a saját - más szóval - csoportérdekéről, az állam pedig biztosítsa az össztársadalmi érdek érvényesítését a rendelkezésére álló eszközökkel. az érdekek érvényesítésének ilyen „ szétbontásával „ nem értünk egyet. ez a szemlélet mechanikus és hibás. meggyőződésünk, hogy szocialista viszonyok között az érdekeket - „fent „ és „lent „ - össze lehet hangolni úgy, hogy minden jogos igényt kielégíthetnek. ha pedig ütköznek - márpedig ez nincs kizárva a szocializmusban sem -, akkor meg kell teremteni a szükséges összhangot, elsőbbséget biztosítva a társadalom érdekének.

a vállalatok önállóságát a törvényjavaslat úgy fejezi ki, hogy azok az állam tulajdonában lévő, rendelkezésükre bocsátott eszközökkel és a náluk foglalkoztatott munkaerővel a törvényben meghatározott módon és felelősséggel - önállóan gazdálkodnak.

a feladataik ellátásához a törvény részükre szervezeti, gazdasági és jogi önállóságot biztosít. más szóval: a vállalat jogi személy. ennek tartalmát az adja meg, hogy a vállalatot tevékenysége körében megilleti minden olyan jog, amelyet tőle jogszabály kifejezetten nem von el. így a vállalat a népgazdasági tervvel összhangban maga alakítja ki tervét. bevételeiből fedezi a kiadásait és eredményéből saját alapokat képez. alkalmazkodik a belső és külső gazdasági feltételekhez, kezdeményező és ésszerű kockázatot vállaló tevékenységével járul hozzá a társadalmi szükségletek kielégítéséhez.

/ folyt. köv./

bkk 1. / korom ... 3. folyt./-ju

a törvényjavaslat ezért írja elő, hogy a vállalat részére - gazdálkodásával kapcsolatban - az önálló gazdálkodás és felelősség elvének megfelelő jogokat kell biztosítani; különösen a saját erőből történő beruházás, a műszaki fejlesztés, a szellemi és anyagi erőforrásokkal, a munkaerővel való gazdálkodás, a vállalati árképzés, a beszerzés és értékesítés, a vállalati szervezés, a kereskedelmi, a pénzügyi és kooperációs kapcsolatok területén. a vállalati törvényben nem lehet valamennyi vállalati jogot tételesen felsorolni, csak a legfontosabbakat. úgy is mondhatjuk, hogy a garanciális jogokat. ezek mégis nagy jelentőségűek, hiszen elősegítik a vállalat jogi helyzetének, termelési és forgalmi kapcsolatainak egyértelmű megítélését, a kiegyensúlyozott vállalati gazdálkodást.

a gazdálkodás biztonsága megköveteli annak kimondását is, hogy a vállalatok eszközeit elvonni csak meghatározott feltételek esetén lehet. ezek a feltételek szigorúak. a törvény azonban számol a gazdasági élet bonyolultságával és ezért nem merevít meg a gyakorlatot. magától értetődik, hogy ha egy vállalatnak módosítják a tevékenységi körét, vagy valamelyik részlegét más vállalathoz csatolják, akkor az ennek megfelelő eszközátcsoportosításnak is helye van. a törvény a minisztertanácsot felhatalmazza, hogy más esetekben is elvonhassa a vállalati eszközöket. gondoljunk például arra, hogy a termelési szerkezet átalakítása, korszerűsítése indokoltá teheti bizonyos eszközök elvonását egyes vállalatoktól.

a vállalatok szerves részei társadalmi életünknek. a társadalomban betöltött szerepük ennél fogva nem korlátozódik csak a termelés, a gazdálkodás területére. a törvényjavaslat ezért az állami vállalatot olyan sajátos társadalmi szervezetnek is tekinti, amelyben - a gazdasági feladatok teljesítése mellett - az ott dolgozók tulajdonosi tudatának, szocialista életformájának, gondolkodásmódjának, általános műveltségének fejlődése, szakmai-politikai ismereteik rendszeres gyarapítása, a jóléti, szociális és kulturális igényeik kielégítése is megvalósul.

/ folyt. köv./

bkk 1. / korom ... 4. folyt./-ju

mindennek senki nem adhat olyan értelmezést, mintha a vállalatok önállóságát valamiféle parttalan függetlenség volna. önállóságuk jelentős, de egyáltalán nem korlátlan. ez az önállóság a gazdaságpolitika megvalósításával, a tervgazdálkodás és az állami központi gazdaságirányítás érvényesítésével és a jelen törvény rendelkezései útján valósul meg. az említett tényezők és ez a törvény szabják meg ugyanakkor a kormányzati szervek jogait, kötelességeit is a vállalatokkal kapcsolatban.

a törvényjavaslat általános követelményként írja elő, hogy az állami vállalatok mindegyike olyan belső irányítási és elszámolási, érdekeltiségi rendszert alakítson ki, amely biztosítja a gazdálkodás hatékonyságának folyamatos növelését, valamint a vállalati dolgozók anyagi és erkölcsi érdekeltiségének fejlesztését. gyakorlati tapasztalatok alapján jutottunk azonban arra a felismerésre, hogy helyes, ha az említett általános előírás mellett a törvény külön szabályozza az egyes vállalatok kötelekébe tartozó, de területileg elkülönül szervezeti egységek helyzetét. ezek a gyárak, gyáregységek, stb. - tisztelet a kivételnek - ma sok tekintetben az anyavállalat mostoha gyermekeinek tekintik magukat, vagy a „központok”, annak tarják őket. sokszor joggal érzik úgy, hogy nem részesülnek az őket megillető jogokban, anyagi és erkölcsi megbeszülésben. általános a vélemény - és ez a társadalmi vitákon is kifejezésre jutott -, hogy ezen a helyzeten változtatni kell. ezt a törvényjavaslat figyelembe veszi. előírja, hogy a vállalat - szervezeti és működési szabályzatában és kollektív szerződésében - alapítson meg e szervezeti egységek számára külön elszámolási és ösztönzési rendszert. ennek keretében biztosítani kell a szükséges gazdálkodási önállóságukat, felelősségüket és azt, hogy közvetlenül legyenek érdekelték gazdasági és fejlesztési tevékenységük eredményességében. ez az előírás segíti a dolgozók jogos igényének kielégítését, hogy az ő esetükben is jobban érvényesüljenek a szocialista ösztönzés és elosztás elvei. az egyenlő elbírálás elve természetesen senhol sem vezethet az elvtelen egyenlősdihez, sőt éppen a teljesítmények szerinti differenciálás gyakorlatát kell szolgál-
nia.

/ folyt. köv./

bkk. 1. /korom... 5. folyt./rj

másik fontos kérdés a trösztökre, illetve azok vállalataira vonatkozik. ismeretsés, hogy a trösztök - mint több vállalat szoros gazdasági együttműködését és fejlesztését szolgáló szervezetek - létjogosultságát a szocializmusban is elismerjük. jóllehet széles körű alkalmazásukra nem kerül sor. alapításuk, vagy megszüntetésük minisztertanácsi hatáskörbe kerül. a törvényjavaslat szerint a trösztök és a kötelékükbe tartozó vállalatok is jogi személyek. de ha a tröszt és a hozzá tartozó vállalat is jogi személynek számít, hogyan lehet biztosítani tröszti méretekben a központi irányítást és ugyanakkor a megfelelő vállalati önállóságot? nehéz kérdés! csak úgy érhető el, hogy mindkét irányban korlátozásokat irunk elő. ez azonban csak olyan határig mehet el, amely nem teszi kétségesse, hogy a tröszt - mint gazdálkodó szervezet - felelős az általa irányított vállalatok összességének, tehát az egész tröszt hatékony gazdálkodásáért. a tröszti vállalat önállósága ezért korlátozottabb, mint az önálló vállalaté, de nagyobb, mint egy vállalati gyáregységé. a vállalatokat ezért a tröszt egészének érdekei szempontjából is néznünk kell. ugyanakkor nem helyeselhető, ha a tröszt saját irányító és rendelkező szerepét úgy fogja fel, hogy vállalatainak jóformán semmiféle mozgási szabadságot nem engedélyez; és helytelen az is, ha a vállalatok között a jövedelmek elosztásában olyan „egyenlőséget”, valósítanak meg - már amit a trösztök megtehetnek, hogy a rosszul dolgozók nem érzik igazán a következményeket, mert a jól dolgozók rovására mindenkor megkapják a kiegyenlítést. ezért írja elő a törvényjavaslat, hogy a belső irányítási rendszer a trösztöknél is biztosítsa a hozzájuk tartozó vállalatok szükséges gazdasági önállóságát, felelősségét és érdekeltységüket a tröszt és a saját munkájuk eredményességében is. a törvény kimondja azt is, hogy a tröszt vezetésében megfelelő jogokkal vegyenek részt a tröszti vállalatok vezetői. ennek szabályozása az alapító határozatban történik meg.

/folyt.köv./

- 6 -

bkk. 1. /korom... 6. folyt./rj

a törvényjavaslat külön vállalati tipusként szabályozza a közüzemi vállalatokat. tudjuk, hogy a közüzemi vállalatok néhány fontos sajátosságukban eltérnek a többi állami vállalatától. ez a sajátosság abban van, hogy a közüzemi vállalatnak alapvető feladata a közszükségleteket kielégítő szolgáltatások folyamatos biztosítása. a közüzemi vállalatok kategóriájába főleg az energiaszolgáltatást /villany, gáz/, a vízellátást, a fürdő és köztisztasági szolgáltatást, a helyi közlekedést, a távfűtést, valamint az egészségügyi és a kulturális szolgáltatást ellátó vállalatokat soroljuk. a lakosságnak ezekkel van a legtöbb gondja-baja. ezek a vállalatok léptek fel korábban - jellegük tisztázatlansága folytán - hatósági szerepben és módszerekkel. ez a „jogkörük”, a polgári törvénykönyv megalkotásával megszűnt, illetőleg a hatósági tevékenységben csak közreműködnek. szeretném, azonban nyomatékosan kiemelni, hogy e vállalatok tevékenységére nem az elmondott negatívumok jellemzők, hanem az, hogy egyre magasabb színvonalon látják el nem könnyű szolgáltatási feladataikat. hogy a jövőben még jobban kötődjenek a lakosság ellátásához, részükre - a törvényjavaslat értelmében - szolgáltatási kötelezettséget lehet előírni. közléptávu fejlesztési terveiket központilag hagyják jóvá és a központi utasítási, valamint eszközátcsoportosítási tilalmak rájuk nem vonatkoznak. irányításuk tehát közvetlenebb és szorosabb lesz. természetesen e vállalatoknál is van szerepe a gazdasági érdekeltységnek, bár a törekvés a nyereség elérésére náluk más összefüggésekben jelentkezik.

a törvényjavaslat megerősíti azt az eddig is érvényben lévő szabályt, hogy a vállalat felelős vezetője az igazgató, aki meghatározott keretek között önállóan és egyéni felelősséggel látja el megbízatását. ezen az elven nem változtat az sem, hogy fontos követelmény: az igazgató támaszkodjék fokozottabban a vállalat többi vezetőire, az egész kollektívára, és szorosan működjék együtt a társadalmi szervezetekkel. az új szabályozás kimondja azt is, hogy a számára biztosított jogokat és előírt köteleességeket az igazgató az állam megbízásából gyakorolja, illetve teljesíti. egyúttal azonban tagja a vállalati kollektívának is, hiszen az igazgató törvényben meghatározott feladatai szervesen kapcsolódnak az irányítása alatt működő vállalat tennivalóihoz. a törvény természetesen nem vállalkozhat az igazgató jog- és hatáskörének teljes felsorolására, csak a legfontosabb tennivalókat írja elő.

/folyt.köv./

- 7 -

bkk. 1. korom... 7. folyt./rj

olyan kérdésekről van szó, mint a vállalati tervek meghatározása, a vállalat anyagi és szellemi erőforrásainak, eszközeinek hatékony felhasználása és gyarapítása, a társadalmi tulajdon védelme, a vállalati ár- és üzletpolitika meghatározása, a szerződések megkötése és a szerződési fegyelem betartása, a belső ellenőrzési, információs és számviteli rendszer megszervezése, a vállalat mérlegének megállapítása. ezek a feladatok átfogják a vállalat egész gazdasági tevékenységét. az állami vállalat sajátos társadalmi szerepéből következően az igazgatónak ez utóbbi tekintetben is vannak konkrét feladatai. ezek főleg a vállalatnál dolgozó emberekkel kapcsolatosak. ilyen a munkakörülmények, a munkafeltételek rendszeres javítása, a munka törvénykönyvében foglalt munkáltatói jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése, a személyzeti és munkaügyek irányítása, a termelési és üzembiztonsági feltételekről való gondoskodás, a szocialista munkaverseny mozgalmak szervezése, a vállalati dolgozók jóléti, szociális, kulturális, közművelődési és sportolási igényeinek kielégítése a vállalati feltételek között. az igazgató állapítja meg a vállalat szervezeti és működési szabályzatát, amely tulajdonképpen a vállalat belső alkotmánya.

sok, szép és megtisztelő feladat! állami vállalatunk igazgatóinak tulnyomó döntő többsége eddig is eredményesen látta el fontos megbízatását. minthogy szocialista rendszerünk rájuk bízta a gazdasági egységek felelős vezetését, társadalmunk joggal tekint úgy a vállalatok igazgatóira és közvetlen munkatársaikra, mint népgazdaságunk vezetésének elsőrendű tisztségviselőire. ahogy azonban a katonaságnál a vezető tisztek csak a katonákkal egységben tudnak győzelmes csatát vívni, az igazgatók is csak a vezetésük alatt dolgozó emberekkel összefogva képesek egy vállalatot sikeresen irányítani. a vezetőt - legyen kicsi vagy nagy beosztásban - a saját tapasztalatai győzhetik meg erről.

a törvényjavaslat - tekintettel a szocialista társadalom igényeire, követelményeire és az eltelt évtizedek gyakorlati tapasztalataira - külön szabályozza a vállalati dolgozók részvételét a vállalat irányításában. a szocialista demokrácia, a közügyekben való cselekvő részvétel alkotmányos elveit fogalmazza meg a törvényjavaslat, amikor az üzemi demokráciáról rendelkezik. nálunk, mint a többi szocialista országban is, a munkás, a vállalati dolgozó nem pusztán munkavállaló.

/folyt.köv./

bkk. 1. / korom... 8. folyt./rj

tulajdonosi jogai is vannak. a munkásosztály részvétele a hatalom közvetlen gyakorlásában nálunk tényleges és valóságos. ha a kérdésnek csak azt az oldalát nézzük, hogy a munkások közül minden harmadik -negyedik - a termelő munka mellett - aktívan dolgozik mint párt-, szakszervezeti, ifjusági, népfront aktivista, tanácstagként, népi ellenőrként, népi üllőnként, munkásörként vagy önkéntes rendőrként részt vesz a közügyek intézésében, egyértelművé teszi az említett megállapítást. ám, hogy e jogokkal minél jobban tudjanak élni a vállalatoknál is, e törvénynek hozzá kell járulnia a tulajdonosi szemlélet további tudatosításához és az e jogokkal együtt járó kötelezettségek érvényesítéséhez is.

a dolgozók a vállalat irányításában közvetlenül és képviselőik útján vesznek részt. hogy mely kérdések azok, amelyekben közvetlenül és melyek azok amelyekben a képviselőik útján - azt jogszabályok és a vállalati szabályzatok határozzák meg. a lényeg: hogy az igazgató és a gazdasági vezetők ne csak a feladatok végrehajtásában támaszkodjanak a kollektívára. vonják be őket a vállalatot, illetve a vállalat dolgozóit szélesebb körben érintő döntések előkészítésébe, kimunkálásába is. ennek fontos feltétele, hogy a döntési hatásköröket, a vállalati elszámolási és ösztönzési rendszert egyértelműen és közérthetően állapítsák meg; úgy, hogy a vállalat legfontosabb ügyeiben a dolgozók el tudjanak igazodni. különben az irányításban való részvételük csak formális és pusztán óhaj marad. fontos annak meghatározása is, hogy a kollektívának miben van döntési és miben véleményezési jogköre. ez utóbbival kapcsolatban lényeges rendelkezése a törvénynek, hogy a vállalat dolgozói nemcsak a tervet véleményezik, hanem annak végrehajtását is értékelik, és a végzett munka kapcsán véleményt mondanak az igazgató munkájáról is. az az igazgató, aki jól dolgozik, felismeri, hogy ezzel segítséget kaphat a közösségtől. olyan segítséget, amely személy szerint neki, és végső soron az egész vállalatnak is hasznára válik.

a törvényjavaslat nem részletezi az üzemi demokrácia formáját, fórumait. erre azért nem vállalkozhat, mert a központi szabályozás szükségképpen uniformizálná azokat. a vállalatoknál - nagyságuktól, szervezetüktől függően - nem egyformák a feltételek. igaz, már vannak általánosan meghonosodott formák, mint például a termelési tanácskozások, a szocialista brigádvezetők fórumai, a bizalmiak, a művezetők vagy az egyes dolgozórétegek tanácskozásai, de a jövőben újabb formák is kialakulhatnak. ez utóbbi esetben pedig módosítani kellene a törvényt. a törvényjavaslat ezért a minisztertanácsot és a szakszervezetek országos tanácsát, valamint bizonyos körben a kisz központi bizottságát hatalmazza fel arra, hogy közösen határozzák meg az üzemi demokrácia gyakorlatának részletes szervezeti és működési elveit. ez egyébként jórészt már meg is történt.

/folyt.köv./

bkk. 1. / korom... 9. folyt./rj

az üzemi demokrácia gyakorlásának és általában a vállalatok jó működésének fontos feltétele, hogy miként dolgoznak ott a politikai, társadalmi szervek. a társadalmi viták során is sokan szóltak e fontos ügyről. párttagok és pártonkívüliek úgy foglaltak állást, hogy a párt- és a többi politikai, társadalmi szervezeteknek mozgalmi munkájuk színvonalának növelésével is hozzá kell járulniok e törvény rendelkezéseinek sikeres végrehajtásához. párt-, szakszervezeti és ifjusági szerveink előtt világos, hogy törvényeinkben a munkásosztály, egész dolgozó népünk érdekei és akarata fejeződik ki. a szocialista társadalomban, annak építésében semmi mással nem pótolható a dolgozók és politikai, társadalmi szervezeteik cselekvő aktivitása, amely pártunknak, mint társadalmunk kipróbált vezetőjének irányítása alatt valósul meg és egyre erősödik. enélkül nem képzelhető el sem a vezetés színvonalának emelése, sem az üzemi demokrácia további kibontakoztatása, sem a gazdasági feladatok sikeres végrehajtása.

a törvényjavaslat egyik legfontosabb fejezete az, amely a vállalat állami irányítását, ellenőrzését szabályozza. az új szabályozás az eddigi gyakorlati tapasztalatok általánosításából és a megvalósításra váró feladatokból kiindulva foglalmazza meg az irányítás tartalmi kérdéseit.

a vállalatok felügyeleti irányítását - az eddigieknek megfelelően - az alapító szerv közvetlenül látja el. a felügyeleti irányítás szervezeti keretei és módszerei már megszilárdultak. a gazdaságirányítás reformjának bevezetésekor egyes kérdésekben még nem rendelkezünk megfelelő tapasztalatokkal. a felfogásbeli különbségek főleg a vállalatok meghatározott tevékenységre való utasításának különféle értelmezéséből adódtak. a közvetlen, operatív utasítási jog terjedelme ma is közvetlenül érinti a vállalati önállóság ügyét. véleményünk szerint a vállalatok felső irányítása azt jelenti, hogy a központban a fő társadalmi- gazdasági folyamatokat kell kézben tartani. a törvényjavaslat ennek megfelelően határozza meg, hogy a vállalat felügyeleti szervének elsősorban az a feladata: szervezze és ellenőrizze a kormányzati döntések végrehajtását, segítse elő gazdaságfejlesztési céljaink és eszközeink összhangját. az ágazati irányításnak is meg kell felelnie e követelménynek.

v
/folyt.köv./

bkk 1. / korom ... 10. folyt./-ju

a törvényjavaslat szerint az ágazati miniszterek feladata az, hogy a helyes gazdaságpolitikai döntések megalapozásához szükséges ágazati javaslatokat dolgozzák ki, s az így kialakított központi gazdasági döntések végrehajtása érdekében segítsék elő, hogy az ágazatukhoz tartozó vállalatok tevékenységében a népgazdasági követelmények érvényesüljenek.

mind a felügyeleti szervekre, mind az ágazati miniszterekre irányadó követelmény, hogy ha a gazdálkodás körében a népgazdaság érdekeit, sértő jelenségeket észlelnek, az irányító szervek nem állhatnak félre és nem maradhatnak közömbös szemlélők. ez is a vezetés fontos követelményei közé tartozik. a közbelépésnek természetesen mindig összhangban kell lennie a gazdasági törvényekkel.

a törvényjavaslat az eddigi szabályozásnak megfelelően tartalmazza, hogy a vállalatot - meghatározott tevékenységre - az alapító szerv akkor utasíthatja közvetlenül, ha azt honvédelmi feladat megoldása vagy államközi kötelezettségük teljesítése kívánja meg és a feladatok elvégzését gazdasági eszközökkel nem, vagy nem kellő hatékonysággal lehetne megoldani. a gazdasági élet bonyolult folyamataira való tekintettel azonban - gyakorlati tapasztalatokból kiindulva - a törvény felhatalmazza a kormányt, hogy az utasítás más eseteit is megállapíthassa. ilyenek lehetnek például a lakosság ellátásával, a termelési szerkezet változásával, az export növelésével összefüggő, az egész népgazdaságot vagy annak fontos területét érintő kérdések. arról a kormány gondoskodik, hogy illetéktelen operatív beavatkozásokkal ne zavarják a vállalati gazdálkodás stabilitását és rendes menetét. a törvény rendelkezik arról is, hogy ha a közvetlen utasítás végrehajtása nyomán az adott vállalat esetleg anyagi hátrányt szenvedne, azt - az összes körülmények mérlegelésével - a vállalat kérelmére egyenlítsék ki. ez azért szükséges, hogy az ott dolgozó kollektívának ne legyen hátrányos ha egy népgazdaságilag fontos feladatot hajt végre, jóllehet az számára esetleg nem kifizetődő.

/ folyt. köv./

bkk 1. / korom ... 11. folyt./-ju

a törvényjavaslat az utasítási jog körét a gazdasági műveletek területén szabályozza. emellett gondoskodnunk kell arról is, hogy a korlátozó rendelkezést ne lehessen megkerülni és az igazgatót munkaviszonya alapján utasítani. a kört a munka törvénykönyvének rövidesen sorra kerülő módosítása zárja rövidre, amely szerint az igazgatót munkaviszonya alapján sem lehet utasítani olyan feladatok elvégzésére, amelyeket jogszabályok nem engednek meg.

a törvényjavaslat nagy jelentőséget tulajdonít az ágazati irányításnak. a felügyeleti és az ágazati irányítás általában egybeesik. ilyenkor a felügyeletet gyakran minisztériumot vagy országos hatáskörű szervet mindkét irányítási jogkör együttesen illeti meg. népgazdaságunk ágazati felosztásával azonban nem mindenütt azonos az irányítás minisztériumi tagoltsága. az összehang megteremtése, az ágazati irányítás színvonalának emelése fontos gazdaságpolitikai követelmény. nem engedhető meg, hogy a felügyeleti és az ágazati vezetés külön pályán fusson, hanem mindkét tevékenységnek ugyanarra a célra kell irányulnia. ezt segíti elő a törvényjavaslat, amikor meghatározza az ágazati irányítás és ellenőrzés legfontosabb formáit, eljárási módjait, s egyben előírja az irányítás összehangolásának követelményeit.

a vállalatok állami irányításában jelentős szerepe van az ugynevezett funkcionális irányító szerveknek - például az országos tervhivatalnak, a pénzügyminisztériumnak, a munkaügyi minisztériumnak - is. e minisztériumok és főhatóságok népgazdasági irányító tevékenysége külön törvényekben, részletesen szabályozott: az országgyűlés néhány évvel ezelőtt alkotott törvényt a népgazdaság tervezésének rendjéről. van munka törvénykönyvünk, vannak az árszabályozásra és a termékforgalmazásra érvényes rendelkezéseink. készül az államháztartást és a pénzügyeket szabályozó új törvény, amely előreláthatólag 1978-ban kerül az országgyűlés elé.

/ folyt. köv./

bkk 1. / korom ... 12. folyt./-ju

az állami ellenőrzés fejlesztése, hatékonyságának javítása társadalmi életünk minden területén elsőrendű közügy. a mi-

nisztertanács az állami vállalatokról beterjesztett törvényjavaslattal párhuzamosan dolgozik ellenőrzési rendszerünk továbbfejlesztését, az ellenőrzési munka színvonalának emelését szolgáló jogszabályok előkészítésén. ezek közvetlenül érintik az állami vállalatokat is. a jelen törvényjavaslat nem tartalmaz részletes rendelkezéseket az ellenőrzésről. ugyanezt mondhatom el a vállalatok különféle társulásairól is. a módosított ptk erre is tartalmaz korszerű rendelkezéseket. a részletes szabályozás a közeljövőben elkészülő a társulásokról szóló jogszabály feladata lesz. a most előterjesztett törvényjavaslat megkönnyíti, hogy az állami vállalatok részt vehessenek különféle gazdasági társulásokban. ezzel is segíti a rugalmasabb, a vállalatok feladatainak megoldásához legcélszerűbbnek tartott gazdasági formák alkalmazását. itt említem meg, hogy a minisztertanács felhatalmazást kér a törvényjavaslatban arra, hogy a jövőben, a sajátos feladatok ellátására - a törvény elveivel és céljaival összhangban - másfajta vállalati típust is létrehozhatson, illetőleg a vállalatok tevékenységének összehangolására a trösztöktől eltérő irányítási formát is meghatározhatson. ezen a kért felhatalmazáson alapul a kormánynak az a terve, hogy például az állami gazdaságok központja az eddigi szervezeti formában működik majd tovább. a minisztertanácsii rendelet tervezete azt is tartalmazza, hogy a vállalatok felügyeleti szervei 1978. június 30-ig az alapító határozatokat, a trösztök és vállalatok pedig szeptember 1-ig a szervezeti és működési szabályzataikat hozzák összhangba a törvény rendelkezéseivel. ez azonban nem jelent valamiféle átszervezési kampányt. ezeket a feladatokat a rendes munka menetében nyugodtan, megfontoltan, de felelősen kell majd végrehajtani.

tisztelt országgyűlés!

a társadalmunk fejlődésében állandóan ható tényezők, a gyakorlatban jól bevált jogi feltételek, a jogok és kötelekiségek összefüggő megfogalmazása és törvénnyel történő szabályozása hozzásegít bennünket ahhoz, hogy gazdaságpolitikai céljainkat mindannyiunk összefogásával sikeresebben valósíthassuk meg.

kérem a tisztelt országgyűlést, hogy az előterjesztett törvényjavaslatot vitassa meg, fogadja el és iktassa az ország törvényei közé. /mti/

parlament

bkk. 2. keserü jánosné felszólalása

mm./rj pr

1977. december 16.

a szerkesztőség rendelkezésére bocsátjuk keserü jánosné könnyüipari miniszter parlamenti felszólalásának rövidített változatát. a beszéd pénteken hangzik el, e m b a r gós, csak jelzésre használható fel!!!

x x x

- a vállalati önállóságra és a társadalom érdekeivel összhangban álló kezdeményezésre építő irányítási rendszer - hangsúlyozta keserü jánosné - az elmúlt 10 évben nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy vállalatunk ma rugalmasabban gazdálkodnak. gyorsabban követik az igényeket, vezetik be az új technikát, technológiát és termelékenyebben dolgoznak. jóval több a gazdálkodáshoz értő, a gazdasági folyamatokat ismerő, várható változásait kutató és felismerő, gondolkodó, a termelés, az értékesítés javításán alkotó módon dolgozó szakemberünk, munkáskollektívánk. ezt tartom a mennyiségekben - méterben, tonnában és párban, vagy nyereségben - mérhető jelen eredményeinknél is fontosabbnak. ez a döntő a jövő bonyolultabb feladatainak végrehajtásában. ugyanakkor az elmúlt évek tapasztalata azt is alátámasztotta, hogy az önállóság nem jelentheti a gazdálkodó egységek magára-hagyatottságát.

a népgazdasági folyamatokat meghatározó, a vállalatok működésére általános érvényű kérdésekben kormányzati döntések szükségesegek. az államigazgatásban dolgozóktól pedig azt követeljük, hogy legyenek érzékenyek a gazdasági életben felmerülő gondokra, tárják fel a gyorsabb fejlődést fékező okokat. erősítjük munkatársaink felelősségtudatát, hogy ne csak a vállalatoktól követeljenek felelős kockázatvállalást, hanem a központi döntések, utasítások kialakításánál, meghozatalánál kellően mérlegeljék annak kockázatát és anyagi következményét. ilyen szellemben munkálkodunk a jövőben is a vállalati törvény végrehajtásán.

/folyt.köv./

-14 -

parlament

bkk.2. / keserü... 1. folyt./rj

a beterjesztett törvényjavaslat megerősíti, a törvény erejével növeli a vállalati önállóságot és fokozottabban épít a társadalom érdekeivel harmonizáló vállalati rugalmasságra és kezdeményezésekre. felszólalásomban szeretnék néhány olyan feladatot kiemelni, amelyekben a könnyüipari ágazatban különösen számítunk a vállalatok kezdeményezésére. a központi bizottság ez év októberi ülésének határozata egyaránt feladatot ad a tervezésnek és a gyakorlati munkának. többek között megerősíti, hogy a könnyüipar továbbra is fontos termelő ágazatunk marad bár az egyes termelési ágak aránya - és különösen a gyártmányszerkezet-lényeges módosításra szorul.

különösen fontosnak tartjuk, hogy termelő vállalatunk aktívabban közreműködjenek a nyersanyagimport kedvezőbb forrásainak és időpontjának megválasztásában, termékeik határainkon túli értékesítésében. kezdeményezzék a gazdaságtalan gyártmányok exportjának megszüntetését a kedvezőbben termelhető áruiknak pedig szerezzenek új vevőket. ez a munka még inkább szükség-szerű egy olyan népgazdasági ágban, mint a könnyüipar, ahonnan a késztermékek fele külföldi megrendelőkhöz kerül.

/folyt.köv./

-15-

bkk. 2. / keserü... 2. folyt./rj

az exportszerkezet átalakításán tulmenően mérlegelni kell: mit nem érdemes gyártani belföldre se, és hogyan lenet az importtal felszabaduló gépeket és élmunkát magasabb minőségű, igényesebb, jobban értékesíthető termékek előállítására átváltani. a behozatal biztosítása nélküli, vagyis a megalapozatlanul végrehajtott választékszükités viszont nagyobb károkat okozhat a lakosság ellátásában, mint amennyi nyernető vele a vállalati gazdálkodásban.

keserü jánosné utalt a munkaerőhiányt enyhítő mind modernebb és drágább gépekre, technológiákra, leszógezve:

mégis termékeinknek ma még csupán kisebb hányada készül korszerűbb módszerekkel, vagy jut el a vevőkhöz. a hatékonyabb eszköza- és munkaerőgazdálkodás sürgeti a már bevált eljárások szélesebb körű átvételét, másrészt újabbak felkutatását. az ilyen kezdeményezések, természetesen nem kockázatmentesek. a tévedések, a megkövetelhető gondosság mellett sem kizárhatók. ezért nagyon fontosnak tartom, hogy a törvény elismeri a kockázat vállalás tényét és ezzel növeli a vállalkozások biztonságát.

/folyt.köv./

bkk. 2. / keserü... 3. folyt./rj

a jövőben is növekvő jelentősége lesz annak, hogy a vállalatok fejlesszék dolgozóik tulajdonosi tudatát, szocialista gondolkodásmódját és életformáját, gyarapítsák szakmai- és politikai ismereteit. elégítsék ki a munkás-közösségek jóléti, szociális és kulturális igényeit. ezt tükrözik a törvényjavaslat azon rendelkezései, amelyek előírják a vállalati dolgozók részvételét a vállalatuk irányításában. a belső irányítás több gyáregység, sok telephely esetén csak akkor lehet igazán hatásos, ha az indokolt területeken és a feladatkörökhöz a szükséges önállóságot, döntési jogot biztosítják az egységeknek.

a könnyűipari vállalatoknál - ahol többségben nők dolgoznak - a közérzet javításában nagy jelentősége van a munkahelyi- és a szociális körülmények fejlesztésének. felismerve ennek az összefüggésnek a társadalompolitikai jelentőségét, a könnyűipari vállalatok 5 éves beruházási terveikben mintegy 3-3.5 milliárd forintot szánnak a munkahelyi környezet és a szociális létesítmények bővítésére, felújítására. az eddig eltelt két év tapasztalatai bizonyítják: a vezetők minden tőlük telhetőt megtesznek a tervekben, a kollektív szerződésekben foglalt kötelezettségeik teljesítéséért.

/folyt.köv./

bkk. 2. / keserü... 4. folyt./rj

minden nehézséget azonban nem lehet pénzzel, befektetéssel megoldani. sokszor többet jelent a figyelmesség, a jó szó, a meggyőzés. ilyen légkört csak azok a vállalatok tudnak kialakítani, amelyeknél nemcsak formális az üzemi demokrácia.

gazdasági feladataink hatékonyabb teljesítése a vállalati önállóság, a kezdeményezés és a kockázatvállalás erősítésén kívül nem nélkülözheti az állami irányítást, annak folyamatos korszerűsítését, hatékonyságának javítását. eddigi tapasztalataink birtokában az ágazati és felügyeleti irányítás néhány kérdéséről szeretnék szólni.

a kiinduló pontnak az ágazati irányítást tekintem, mert az szélesebb körű, átfogóbb, kiterjed a felügyeletünkön nem tartozó 65 állami, főként tanácsai vállalatra, 399 kisipari szervezetekre, 35 ezer kisiparosra. szerepük jelentős, mert sajátos feladataik a lakosság ellátásában, az exportban. az ágazati irányítás akkor tölti be feladatát, ha a gazdaságpolitikai célkitűzéseinknek megfelelően - a felügyeleti hovatartozástól függetlenül - biztosítja az ágazatban működő gazdasági egységek fejlődését. a központi tervező és államigazgatási szervekkel kidolgozzuk a szakágazatok hosszabb és középtávu fejlesztését meghatározó műszaki-gazdasági elveket. a nemzetközi együttműködésekre vonatkozó javaslatokat, elképzeléseket és a megvalósításhoz szükséges eszközrendszert.

/folyt.köv./

bkk 2. / keserü ... 5. folyt./-ju

az ágazat és a vállalatok munkájának jobb megalapozására kutató, szervező, minőségellenőrző, továbbképző intézményeket tartunk fenn.

munkamódszereink közül fontosnak tartjuk a gazdasági, társadalmi folyamatok összefüggéseit feltáró elemzést éppúgy, mint a kezdeményező, operatív szervező munkát. gazdasági fejlettségünk jelenlegi fokán a népgazdaság egyetlen ágazata sem alakíthatja ki egyelőre a gazdálkodási, a termelési, az értékesítési, vagy fejlesztési elképzeléseit. tapasztalataink azt mutatják, hogy minél jobban összhangba hozzuk az egyes ágazatok, iparágak fejlesztését a kapcsolódó gazdasági folyamatokkal, annál kiegyensúlyozottabb a fejlődés.

a közös kutatások, a tanácskozások, a munkabizottságok, a társulások szervezései lehetőséget adnak arra, hogy a termelés fejlesztését jobban összehangoljuk a külkereskedelmi és a termékforgalmazási, valamint a belkereskedelmi értékesítéssel is. több információhoz juttatjuk a vállalatokat. külföldi szakértők meghívásával gondoskodunk a nemzetközi tapasztalatok megismeréséről, átvételéről, az együttműködési lehetőségek feltárására a vállalatok közötti közvetlen kapcsolatok bővítését, delegációk cseréjét kezdeményezzük.

a könnyűiparban különösen nagy a jelentősége a területi szervekkel, a tanácsokkal kialakított szoros kapcsolatoknak. közreműködésük nélkül nehéz lenne áttekinteni és ellenőrizni az ágazathoz tartozó csaknem 600 gazdálkodó egység mintegy 3600 telephelyének munkáját. jónéhány termék előállításában fontos a tanácsai vállalatok és szervezetek munkája, hiszen a butoripar termelésének csaknem a felét, a cipő és a konfekcióipar termékeinek mintegy egyharmadát adják.

/ folyt. köv./

bkk 2. / keserü ... 6. folyt./-ju

ezért támogatjuk a törvényjavaslat azon rendelkezéseit, amelyek vállalatok alapításánál, átszervezésénél, megszüntetésénél, vagy a helyi foglalkoztatottságot ellátást érintő egyéb intézkedéseknél a területileg illetékes tanács véleményének kikérését is előírják.

a könnyűipar irányításában, a területi és a társszervekkel kialakult együttes munka már eddig is eredményt hozott. a megyék vezetőivel kiépült rendszeres kapcsolatot például lehetővé tette, hogy jobban megismerjük az ország egyes területeinek megváltozott körülményeit, adottságait, hogy realitásban számolhassunk a belső tartalékokkal, a munkaerőhelyzettel. ugyanakkor a tanácsok és a helyi politikai vezető szervek megértve gondjainkat, jobban közreműködhetnek a fejlesztésekben, a munkaerőgondok enyhítésében, vagy a munkások képzésében.

ágazati felelősségünkben adódóan ellenőrzéseinket az illetékes tanácsai szervek, az okisz közreműködésével, az ágazatba sorolt valamennyi vállalatra, szövetkezetre kiterjesztjük. igyekszünk megítélni, hogyan felelnek meg a gazdaságpolitikai céljainknak, gyakorlatban miként valósítják meg az ágazati feladatokat. a vizsgálatok ezekben a hónapokban azt jelzik, hogy vállalataink, szövetkezeteink többsége növeli a termelés ütemét, javítja termékszerkezetét.

összefoglalva: ágazati irányító- és ellenőrző munkánkkal igyekszünk feltárni a jól megalapozott, szervezettebb munkával elérhető tartalékokat, ugyanakkor vizsgáljuk azt is: vajon a központi döntéseinkből, a szabályozó eszközök módszeréből nem származnak-e kedvezőtlen vonások. olyanok, amelyek a társadalom érdekeivel ellentétesen befolyásolnák a vállalatok tevékenységét.

/ folyt. köv./

bkk 2. / keserü ... 7. folyt./-ju

ezeknek az elveknek gyakorlati érvényesítése azt is megköveteli, hogy erősítsük a minisztériumi munka demokratizmusát. egy-egy fontosabb döntés előkészítésébe, végrehajtásának megszervezésébe a vállalati, szövetkezeti, tanácsai szakemberek minél szélesebb körét vonjuk be. ha kell vitatkozzunk a társadalom érdekeit háttérbe szorító nézetekkel, lépünk fel az ilyen törekvésekkel szemben. ugyanakkor kerüljük a kicsinyes beleszólást, beavatkozást azokba a vállalati, szövetkezeti ügyekbe, amelyeket - felelősen vállalva a következményeket is - a helyi vezetésnek és közösségi fórumainak kell eldönteni.

az ágazati irányításban megfogalmazott feladatainkat megkülönböztetett figyelemmel juttatjuk érvényre a felügyeletünk alatt álló vállalatok körében. első helyen említem a vállalati vezetés személyi feltételeinek megteremtésével összefüggő feladatainkat. a hatáskörbe tartozó vezetőket tervszerűen - velük szemben egyre magasabb követelményeket támasztva - választjuk ki. munkájukat folyamatosan értékeljük, gondoskodunk továbbképzésükről, politikai, szakmai látókörük bővítéséről. munkánk értékelésére megemlítem, hogy 1971 és 1977 között - elsősorban nyugdíjazások miatt, és a szükséges cserék miatt is - 58 új igazgatót és 90 igazgató-helyettest neveztünk ki, a hatásköri állományunknak megközelítően 60 százalékát. arra törekedtünk, hogy tehetséges, korszerű ismeretekkel rendelkező, politikai szilárdságot, vezető készséget bizonyító fiatalokat és nőket nagyobb mértékben vonjuk be a vezetésbe. úgy ítéljük meg, hogy ezek a változások is hozzájárultak a vállalat-vezetés színvonalának javulásához.

keserü jánosné ezután szólt az illetékes párt- és szakszervezeti szervekkel közösen végzett vállalati ellenőrzésekről kiemelve:

- fontosnak tartjuk az ellenőrzések nyílt légkörét és rendszeresen igényeljük, hogy a megállapításokat és a teendőket a vállalati fórumokon is megvitassák.

/ folyt. köv./

parlament

bkk 2. / keserü ... 8. folyt./-ju

a felügyeleti ellenőrzés hatékonyságához hasznosan járulnak hozzá a felügyelő bizottságok. az ellenőrzés hatékonyságának növelése, a párhuzamos vizsgálatok csökkentése érdekében szükségesnek tartjuk az ide vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatát.

tisztelt országgyűlés!

felszólalásomban - kiindulva a könnyűipari ágazat irányításának tapasztalataiból - olyan kérdéseket és feladatokat érintettem, amelyek gyakorlati érvényesítése, kormányzati törekvéseinknek megfelelően, a vállalati önállóságot és az állami irányítást egyaránt erősíti.

ebből kiindulva a kormány nevében a törvényjavaslatot az országgyűlésnek elfogadásra ajánlom - fejezte be beszédét keserü jánosné. /mti/

--

- 22 -

bb.8.importot helyettesít: fékbetétek kooperációs gyártása

i s z s i l c z

1977. december 16.

magyar-angol kooperációban rövidesen megkezdik hazánkban a járműfékbetétek gyártását. az intercooperation kereskedelem-fejlesztési rt. közreműködésével 10 évre szóló együttműködési megállapodást írt alá a napokban a villamosszigetelő- és műanyaggyár az angol don international céggel. eszerint az angol vállalat már meglévő és a következő években kifejlesztendő fékbetét típusainak gyártási dokumentációt is átadja a magyar vállalatnak, és évente nagyobb mennyiséget vásárolnak vissza. a szerződés alapján az eddig tőkés importból szerzett gépjárműfékbetéteket majd ugyanolyan minőségű hazai típusokkal helyettesíthetik, sőt nagyobb tőkés exportra is lehetőség nyílik./mti/

--

bb.9. rendelet a részesművelésről

i j f p f i l c z

1977. december 16.

a mezőgazdasági nagyüzemekben részesművelést vállalkozókról adott ki rendeletet a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter: a jogszabály részletesen meghatározza, hogy milyen feltételek mellett lehet erre a területművelési formájára szerződést kötni.

hozzávetőleg nyolcvanezren foglalkoznak részesműveléssel; a termés egy bizonyos hányadéért a részesművelő a területet biztosító nagyüzemmel megállapodik egyes növények termesztésében, s elvállalja az ezzel kapcsolatos teendőket.

a rendelet egyértelműen szabályozza a részesművelés feltételeit, s ebből a szempontból azért lényeges, mert korábban - jogszabály hiányában - csupán minisztériumi állásfoglalás alapján művelték a földeket eben a munkadíjazási rendszerben. az egységes rendelkezés megszünteti a gyakorlatban mutatkozó bizonytalanságot, s feloldja azt az ellenérzést, ami esetenként a részesművelést valamiféle elvtelen jövedelemszerzési lehetőségnek tekintette. nyilvánvalóvá vált ugyanis, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek a nem megfelelő adottságú földrészeket még nem tudják megművelni, illetve egyes kézi munkaigényes növények termesztésére a mezőgazdasági csúc szezonban nincsen elegendő munkaerejük. éppen emiatt van jelentősége a részesművelésnek, amely a munkavállalóknak is előnyös, mert tudják, hogy hol és milyen feltételek mellett vállalhatnak munkaidejükön túl is mezőgazdasági termesztést. de nemcsak a tsz -tagok, hanem például a munkaviszonnyal rendelkezők is „felvállalhatnak”, kisebb-nagyobb területeket, - a jogszabály nem jelöli meg egyébként a terület nagyságát, hanem a ráfordítható munkaórák számát határozza meg az esetleges „tulvállalás”, megelőzésére - például vasutasok, vagy ipari dolgozók.

/folyt.köv./
8.00/il

- 7 -

g°°g

bb.9./rendelet .... folyt./il

a termelésben néhány növényi kultúra esetében sajátos helyzet alakult ki, amit szintén figyelembe vesz a rendelet. például a dinnye tulnyomó többségét olyan vándor művelőkkel termesztik, akik csak a nyári termesztési időszakban vállalnak munkát: a jogszabály természetesen számukra is lehetővé teszi a szerződés megkötését, jelezve, hogy a lakossági ellátásban nagy szükség van speciális szaktudásukra, hasznos tevékenységükre. a jogszabály új vonása hogy a társadalombiztosítást kiterjeszti valamennyi részesművelőre is, például éppen a dinnyetermelőkre, akikkel eddig a nagyüzemeknek az esetek többségében nem volt munkaviszonya.

a rendelkezés jellegénél fogva alapvetően a földek jobb, s a lakossági igényekkel következetesebben számoló kihasználására ösztönöz./mti/

--

bb. 10. a fővárosi vízművek

s il cz

1977. december 16.

értesíti a lakosságot, hogy december 19-én 10 órától 20 óráig karbantartási munkák miatt a főváros iv., v., vi., vii., viii., ix, x., xi., xiii., xiv., xv és xvi. kerületeiben nyomáscsökkenésre és esetleg vízzavarosságra kell számítani, ez azonban az egészségre nem ártalmas./mti/

--

bb. 11. köd zavarta, lassította a közlekedést - járhatók, de latyakosak, sárosak az utak - ferihegy indított, de nem fogadott

i kf s il cz

1977. december 16.

igen szélsőséges, mínusz 10 és plusz 1 fok között váltakozó hőmérséklettel, kedvezőtlen közlekedési viszonyokkal kezdődött a péntek. az esti órákban több megyében a keleti országrészben kezdődött havazás reggelre elállt, a hó sehol sem okozott közlekedési akadályt. valamennyi ut teljes szélességében járható. a hajnali lehülés következtében azonban bács-kiskun, somogy és veszprém megyében több főközlekedési ut sárosá vált, békés, borsod, csongrád, hajdu, szabolics és szolnok megyében pedig hókásás, latyakos, néhol jeges, havas utak intették óvatosságra a járművezetőket. a közúti igazgatóságok mindenütt megkezdték az utak szorítását, a sárosság megszüntetését, 230 gépkocsijuk dolgozott.

/folyt.köv./

- 8 -

9.10/il

9309

bb 11./köd zavarta ... folyt./il

erősen zavarta a forgalmat, lassította a közlekedést szinte az ország egész területén a sűrűköd, amelynek nyomán különösen a hegyvidéki szakaszokon 10-50 méterre lehetett csak látni, helyenként - például nógrád megyében, a bakonyi utakon, borsodban, az m 1-es és az m 7-es autópálya egyes szakaszain minimálisra, 5-10 méterre csökkent a látótávolság.

mindez éreztette hatását a reggeli közlekedésben. a vonatok egy része 10-15 perces késéssel közlekedett, s a volán korai járatjai sem tudták tartani a menetrendet. a bkv minden járata közlekedett ugyan, de a ködösebb budai és külterületi részeken az óvatosabb vezetés következtében érthetően lassabban a szokásosnál.

a ferihegyi repülőtérén „hosszában,, 500 méter, magasságban mindössze 30 méter volt reggel a látótávolság. így a légikikötő indítani tudott - igaz, az éjszakai beiruti járat csaknem 5 óráig késéssel csak reggel szállt fel - fogadni azonban kora délelőttig nem. a reggeli első menetrendszerű járat az aeroflot félhetes gépe sem jött meg, zágrábban várta a budapesti repülési, leszállási viszonyok jobbra fordulását, akár csak a többi reggeli járat, amely vagy el sem indult külföldről, vagy kitérőben vesztegel./mti/

--

bb. 12. hazaérkezett prágából

s il cz

1977. december 16.

az mszbt delegációja, amely bocz józsefnek, az mszbt országos elnöksége tagjának, a baranya megyei pártbizottság titkárának vezetésével részt vett a csehszlovák-szovjet baráti társaság kongresszusán. a delegációt a nyugati pályaudvaron drucker tiber az mszbt országos elnökségének tagja fogadta. jelen volt stefan bodnár a budapesti csehszlovák nagykövetség követtanácsosa./mti/

--

- 9 -

9.15/il

bb. 14. :- Lottó nyerőszámai

il cz

1977. december 16.

a sportfogadási lottóigazgatóság közlése szerint a megtartott 50. heti lottosorsoláson a következő számokat húzták ki:

17, 52, 53, 58, 75

/mti/

.-.

bb. 13. a fővárosi főügyészség benyújtotta a vádiratot a ferenc köruti postarablás ügyében

gy t il cz

1977. december 16.

a fővárosi főügyészség rablás és más bűncselekmények miatt vádat emelt az előzetes letartóztatásban lévő jan stratilek csehszlovák állampolgár és tíz magyar állampolgárságu társa ellen.

a vádirat szerint a 27 éves jan stratilek 1977. szeptember 15-én a késő délutáni órákban budapesten a ferenc köruton lévő 9. sz. postahivatalból - a postai dolgozókat és az ott tartózkodó ügyfeleket a mennyezetre leadott több pisztolylövéssel megrémítve és megfélemlítve - 130 300 ft-ot elrabolt. ezután a helyszínről elmenekült, a lopott személygépkocsival reá várakozó berki kálmán 28 éves büntetett előéletű büntársával.

ezenkívül a fővárosi főügyészség jan stratilek ellen vádat emelt azért is, mert 1977. augusztus 26-án a mártírok utján az ottani árc-áruház napi bevételét szállító alkalmazott kezéből a 157 000 ft-ot, majd 1977. szeptember 5-én a lenin köruton az utóbbi esetben berki kálmán segítségével - a röppentyű utcai biztiro napi bevételét szállító alkalmazott kezéből a 30 800 ft-ot tartalmazó táskát kitepte, majd elmenekült.

több kifogásolható életvitelű, büntetett előéletű magyar állampolgár a rabolt pénzből való részesedés fejében különböző módon segítette jan stratileket és berki kálmánt abban, hogy a hatóság üldözése elől meneküljenek. így pandella gyula 37 éves és pandella gyuláné 35 éves budapesti lakosok lakásukon rejtegették őket. tallósi ignác 21 éves büntetett előéletű, széles sándor 21 éves büntetett előéletű és fodor gyula 20 éves büntetett előéletű budapesti lakosok arra vállalkoztak, anyagi ellenszolgáltatás fejében orvosi segítséget szereznek a sérült berki kálmánnak.

/folyt.köv./
10.23/il

- 10 -

1130g

bb. 13./a fővárosi .... folyt./il

misik tamás 21 éves, büntetett előéletű, mütös budapesti lakos jelentős anyagi ellenszolgáltatásért arra vállalkozott, hogy műtétet végez berki kálmánon.

rajtuk kívül a bíróság előtt kell felelni - a különböző bűncselekményeket megvalósító - tetteikért csiki lajos 20 éves, büntetett előéletű, mátészalkai, berki gizella 25 éves, büntetett előéletű vásárosnaményi és gyömrei irén 22 éves, budapesti lakosoknak is.

a fővárosi főügyészség benyújtotta a vádiratot a fővárosi bíróságra, amely a bűnügyet tárgyalni fogja./mti/

.-.

bb. 15. kigyulladtak a gépkocsik, felrobbant a gázpalack

s il cz

1977. december 16.

a jogositvánnyal nem rendelkező csóka gyula 19 éves foglalkozás nélküli, budapesti lakos a vii. kerület dohány utca és rózsza ferenc utca kereszteződésénél engedély nélkül használatba vett személygépkocsival nekiütközött három parkoló személyautónak. az ütközés következtében két kocsi leégett. a kigyulladások után az egyik autóban lévő turista gázpalack felrobbant, melynek következtében néhány lakás ablaka betört. a gépkocsi vezetője és két utasa könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat megállapítása szerint csóka gyula nem az út-és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a személygépkocsit. a rendőrség csókát őrizetbe vette és eljárást indított ellene./mti/

.-.

bb. 16. bkv közlemények

s il cz

1977. december 16.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy december 19-én üzemkezdetől a 41-es jelzésű autóbuszok utvonalát a következők szerint módosítja:

/folyt.köv./
10.35/il

- 11 -

1130g

bb. 16./bkv ... folyt./il

péterhegyi ut - alabástrom utig változatlan, majd péterhegyi ut - torma utca-bazsalikom utca - tovább eredeti utvonal. kosztolányi dezső tér irányában változatlan. új megálló torma utca 15-17. számú ház előtt létesít. megszűnt az alabástrom utca megálló.

közlí továbbá, hogy villamosviteldijjal autóbuszokat közlekedtet december 17-én 6 órától üzemzárlatig, 18-án üzemkezdettől 18 óráig és 19-én 8.30 órától 14.30 óráig. - felsővezeték javítási munkálatok miatt - thököly ut és váci ut között a 75-ös jelzésű trolibuszok helyett, valamint garai utca és váci ut között a 79-es jelzésű trolibuszok helyett.

december 20-án 8.30 órától 14.00 óráig - vágányépítési munkálatok miatt - száva-kocsiszin és tóth árpád ut végállomás között a 42-es jelzésű villamosok helyett, valamint száva-kocsiszin és határ ut között az 50-es jelzésű villamosok helyett.

december 20-án, 21-én és 22-én 8 órától 14 óráig az 51-es jelzésű villamosok helyett használt cikk-piac-pestimre végállomás között az utasok elszállítását az 54-es jelzésű autóbuszokkal biztosítja villamosviteldijjal./mti/

--

bb. 17. gyermek- és ifjúságvédő intézetet avattak kaposvárott

vid ká il cz

1977. december 16.

a gyámügyi törvény megalkotásának 100., valamint kaposvári gyermek- és ifjúságvédő intézet fennállásának 15. évfordulójáról emlékeztek meg pénteken kaposvárott, s ez alkalommal avatták fel a város új gyermek- és ifjúságvédő intézetét. a háromszintes épületben 60 gyermeket helyezhetnek el. tornaterem, pedagógiai és ki- szolgáltató egység, orvosi rendelő, pszichológiai- gyógypedagógiai részleg segíti az ott dolgozók munkáját./mti/

--

10.40/il

- 12 -

1130g

bb. 18. megkoszorúzták a kodály emléktáblát

i ts s il cz

1977. december 16.

kodály születésének 95. évfordulójára emlékezve a nemzetközi kodály társaság több állami és társadalmi szervezettel együtt péntek délben koszorút helyezett el a köröndi emléktáblán, a zeneszerző budapesti lakóházán. a nagy komponista és zenepedagógus emlékének szentelte a kodály társaság többnyelvű bulletinjének ez évi kettős számát, amely az augusztusban kanadában megrendezett nemzetközi kodály-szimpozionon elhangzott előadásokat tartalmazza./mti/

--

bb. 19. új főhálózati utszakasz nyugat-magyarországon

vid ká il cz

1977. december 16

új főhálózati utszakasszal gyarapodott az ország közutrendszere. főúttá nyilvánították a szombathely és az egyve megnyílt bucsui határátkelőhely közötti 15 km-es korszerűsített utat. a 89-es számot kapott új főút a csorna-körmend közötti 86-os útról ágazik le szombathelyen. a város történelmi központjában az antik világból fennmaradt 2000 éves borostyánkő ut szomszédságában épül az új főút városi átkelési szakasza./mti/

--

e m b a r g ó: 14 óráig

bb. 20. eszmecsere a magyar és a portugál párti együttműködésének további erősítéséről

s il cz

1977. december 16.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására december 14-16. között budapesten tartózkodott alban nunes, a portugál kommunista párt központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője.

a portugál vendéget fogadta gyenes andrás, a központi bizottság titkára és megbeszélést folytatott vele berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője.

a szívélyes, elvtársi légkörű találkozáson eszmecserét folytattak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről és a két párt együttműködésének további erősítéséről./mti/

--

11.10/il

- 13 -

1150g

bb. 21. tizezer tonna olaj terven felül

vid ká il cz

1977. december 16.

a dunántul/1 kőolaj- és földgáztermelő vállalat olajtermelő kollektívái, termelés technológiai szakemberei jól szervezett munkával december közepéig 10 000 tonna többlet olajat hoztak felszínre, ennyivel teljesítették túl éves tervüket. a 3 zalai olajmező közül kiemelkedő szerepe volt a tervtúlteljesítésben a nagylengyei olajmezőnek, ahonnan a többlet jelentős része származik, de túlteljesítette tervét az ortaházi és a lovászi mező is./mti/

-. -

bb. 22. szerkesztőségek figyelmébe

il cz

mai bb. 15-ös /kigyulladtak a gépkocsik.../ hírünk utolsó mondata helyesen:

a rendőrség csóka ellen eljárást indított, /tehát nem vette őrizetbe./

/mti/

-. -

bb. 23. emléktáblát avattak sopronban az első magyar távolsági beszélgetés 100. évfordulója alkalmából

vid ká il cz

1977. december 16.

100 évvel ezelőtt bonyolították le hazánkban az első távolsági telefonbeszélgetést, ami salamin leónak, a volt soproni állami főreáliskola igazgatójának és fizika tanárának nevéhez fűződött. a tudós tanár a sopron-győr közötti vasutvonal táviró vezetékére kötötte rá a telefonkészülékeket. az első beszélgetés sopron és pinnye között zajlott le.

az érdekes évforduló alkalmából pénteken ünnepséget rendeztek a soproni postagazgatóságon, s emléktáblát helyeztek el a széchenyi istván gimnázium és postaforgalmi szakközépiskola falán.
/mti/

-. -

11.30/il

- 14 -

11.30/g

bb. 24. rendőrségi hírek

pf il cz

1977. december 16.

borsod megyében bükkábrány belterületén balogh ferenc 41 éves gépkocsivezető, sajszentpéteri lakos által vezetett autóbussz megcsuszott a havas uton és áttért az uttest baloldalára, ahol összeütközött a vele szemben haladó tehergépkocsival. a baleset következtében a tehergépkocsi vezetője, bana józsef 27 éves gépkocsivezető geleji lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a busz vezetője könnyebben megsérült. a vizsgálat eddigi adatai szerint balogh ferenc nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette az autóbusszt. a rendőrség vezetői engedélyét bevonta és tovább folytatja a baleset vizsgálatát.

tokaj és tiszaladány közötti utszakaszon egy tehergépkocsi elütötte cserés józsef 57 éves kúrikus tiszaladányi lakos kerékpárost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros a jeges uton megcsuszott és a tehergépkocsinak esett.

debrecen belterületén ádám károly 46 éves gépkocsivezető, helyi lakos autóbusszal elütötte senkészkölyk zoltán 71 éves grafikus helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

-. -

bb. 25. a fák megszűrik a szennyvizeket - tudományos ülés szak sopronban

vid ká il cz

1977. december 16.

a fák, az erdők, az ültetvények megszűrik a szennyvizeket. ez a megállapítás volt a soproni erészeti és faipari egyetem pénteken megrendezett tudományos ülés szakának egyik fő témája. a módszerről dr. gaál jános tanszékvezető professzor nyilatkozott az mti munkatársának.

/folyt.köv./
12.40/il

- 15 -

g

bb. 25./a fák .... folyt./il

- köztudott, hogy a szennyvizek biológiai, mechanikai derítése rendkívül költséges, s korántsem biztosítja a teljes tisztulást. kutatásaink kiinduló pontját az képezi, hogy az emberi kultúra fejlődésével a környezetszennyeződés is növekszik. az általunk kidolgozott természetes tisztítási mód lényege, hogy a szennyvizet faültvényekre, erdőkre vezetjük rá. a káros szennyező anyagot a fák, a növények felhasználják, és a talajba már a tökéletesen megtisztult víz kerül, amit azután ismét fel lehet használni. ilyen természetes szennyvizzisztító erdők, ültetvények tisztítják már a városi szennyvizeket gyulán, kecskeméten, debrecenben, agárdon, zalaegerszegen és még számos helyen. a terveket egyetemünk szakemberei készítették. jelenleg laboratóriumban folytatunk kísérleteket, amelyek tovább tökéletesítik az eddigi módszereket.

a pénteki tudományos ülészakon egyébként két szekcióban több mint 40 előadás, ismertetés hangzott el./mti/

-. -

av bb. 26. havasi ferenc romániába utazott

il cz

1977. december 16.

pénteken magyar küldöttség utazott bukarestbe a magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság 13. ülészakára. a delegációt havasi ferenc, a minisztertanács elnökhelyettese, a bizottság magyar tagozatának elnöke vezeti. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren soós gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumi államtitkár és varga józsef, a minisztertanács titkárságának vezetője bucsuztatta. jelen volt constantin cimbru, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

-. -

- 16 -

12²⁰g

parlament

bkk 3. folytatta munkáját az országgyűlés

pr-km-gy-me-mir-ma/tm-gk-gg rj ju pr 1977. december 16.

pénteken délelőtt 10 órakor folytatta munkáját az országgyűlés. a téli ülészak második napján ott voltak a parlamentben losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, apró antal, biszku béla, fock Jenő, gáspár sándor, huszár istván, németh károly és sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, továbbá a központi bizottság titkárai és a minisztertanács tagjai. részt vett az ülésen a budapesten akkreditált diplomáciai testület számos vezetője.

a napirendnek megfelelően folytatódott a vita a jövő évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat felett; elsőként kollár józsef

----- /bp.64 vk./, a csepel vas és fémművek főművezetője kapott szót.

/ folyt. köv./

10.00/ju

- 23 -

bkk 3. / folytatta ... 1. folyt./-ju

számadatokkal érzékeltette: a csepeli iparvállalatok jövőre is számottevően hozzájárulnak az ország költségvetésében előirányzott bevételekhez. a csepel művek egymaga több mint 17 milliárd forint értékű termeléssel veszi ki részét a népgazdaság céljainak megvalósításában. a néhány évvel ezelőtt kidolgozott tízéves fejlesztési terv eredményeként olyan fejlődés, gyártmányszerkezet-változás várható, amelyre az üzem 85 éves fennállása óta nem volt példa. az ötödik és a hatodik ötéves terv időszakában 16-18 milliárd forintot fordítanak a termelés korszerűsítésére. - ha az állami tervbizottság jóváhagyja. anyagi ösztönzők és más intézkedések révén a kiemelt beruházások határidő előtt valósulnak meg: a kerékpár-gyártási rekonstrukció ugynevezett termelőszakaszát például egy évvel hamarabb fejezik be, mint tervezték. év végéig a tervezettnél 10.2 százalékkal lesz nagyobb arányú a beruházás az építőipari nehézségek ellenére. várhatóan teljesítik, illetve túlteljesítik az exporttervet is.

elmondotta: jövőre 8.5 százalékkal növelik a termelési kapacitást, üzem- és munkaszervezés révén. minden téren szilárdítják a munkafegyelmet. a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójára kezdeményezett munkaverseny-lendülettel dolgoznak továbbra is. számítanak a 2.300 szocialista és munkabrigád vállalásaira, amely garancia a megnövekedett feladatok teljesítésére.

ifju sári jános /somogy m. 6. v.k./a nágócsi új élet mező-

gazdasági termelőszövetkezet bognára hangsúlyozta: somogy mezőgazdasága az idén 8-9 százalékkal növelte termelését, behozva az elmúlt évi lemaradást is, összességében túlteljesítve az idei tervfeladatokat. egyik legnagyobb termőterületű megyénkben a mezőgazdasági munka feltételei ma is rosszabbak az országosnál. a földminőség például 82 százaléka az országos átlagnak, a térszerek állóeszköz állománya ugyanilyen összehasonlításban 80 százalék. a termelőszövetkezetek 40 százaléka tartozik a „kedvezőtlen adottságúak”, kategóriájába.

/folyt.köv./

10.25 rj

-24 -

bkk. 3. /folytatta... 2. folyt./rj

különösen nehéz a helyzet a tabi dombvidék és a szomszédos zelicség 11 termelőszövetkezetében. e tsz-ek örömei és gondjai mintegy 12 000 ember sorsára hatnak ki, 50 százaléuk nyugdíjas. érthető, miért vonakodnak e helyeken munkát vállalni a képzett szakemberek - a jó támogatási lehetőségek ellenére is. az itt dolgozó emberek nagyra értékelik azokat a humánus rendelkezéseket, amelyek elősegítették, hogy e kedvezőtlen adottságú területeken felszámolják a dolgozók indokolatlan jövedelemlemaradását.

a képviselő elmondta: szűkebb hazájában nagy súlyt helyeznek a termelés szerkezetének korszerűsítésére, kutatják a gazdaságosabb, olcsóbb megoldásokat. olyanokat, amelyek a körülményekhez jobban igazodnak. az ilyen irányú erőfeszítéseket azonban lassítja: e szövetkezetek nagyobbik részében hiányoznak a termelés bővítésének feltételei. gépeik, berendezéseik jórésze elhasználódott, pó:5ü1;7ő, növelésük pedig éppen a termelés alacsony jövedelmezősége miatt igen szükösűv.

somogy megyében nemhogy emelkedett volna, inkább csökkent a beruházások mértéke. az országostól eltérő tendenciának éppen az elkövetkező időszakban szerettek volna „véget vetni”, mint a hozzászóló elmondotta, szűkebb hazájában most következne a megélénkülés időszaka, első sorban a szarvasmarha és sertés-férőhelyeket illetően. ezért nem csoda, ha „rossz hírként”, fogadták az ágazati beruházásokat korlátozó intézkedéseket. főleg azokat, amelyek szerint a kedvezőtlen adottságú szövetkezetek beruházásait elősegíteni hivatott támogatások is csökkennek. a dombvidéki szövetkezeteknél eddig ez volt a fejlesztés forrása, s ha ez csökken, állományfejlesztési, árutermelési tervük teljesítése is kétséges. a képviselő a kormány figyelmébe ajánlotta e súlyos gondokkal küzdő területek fejlesztési gondjait, mivel - mint mondotta - az itt dolgozók úgy érzik, jóval többet tudnának a népgazdaság asztalára tenni, ha a népgazdaság igényeivel összhangban nagyobb figyelmet és anyagi támogatást kapnának.

/folyt.köv./

1030 rj

-25-

bkk 3. / folytatta ... 3. folyt./-ju

a törvényjavaslat vitájában több hozzászóló nem jelentkezett; észrevételekre, javaslatokra madarasi attila pénzügyi államtitkár válaszolt.

emlékeztetett arra, hogy a költségvetési javaslat tárgyalása során 11 bizottság több mint 100 képviselője tett javaslatokat. a bizottsági üléseken és most is nagy hangsúlyt kapott - folytatta -, hogy az v. ötéves terv-célok megvalósításának nyomvonalán haladunk. végső elképzeléseinket csak úgy tudjuk megvalósítani, ha a népgazdasági és költségvetési terv kiigazító intézkedéseit nemcsak elhatározzuk, hanem a gyakorlatban meg is valósítjuk. kulcsponthoz a hatékonyság növelése, a beruházás tervszerűségének fokozása, a termelés és az értékesítés szerkezetének az adottságainkhoz történő igazítása, az exportérdekeltség növelése, a minőségi munka.

- céljaink megvalósításához a kormány széleskörű cselekvési programokat dolgozott ki. a xi. pártkongresszus határozatai nyomán készült tervek végrehajtása folyamatosan halad, s 1978-ban indokolt annak áttekintése, hogy részleteiben hol tartunk a megvalósításban. a hosszútávú külgazdaságpolitikáról és a termelés szerkezet átalakításáról most készül a kormány végrehajtási intézkedése. a munka során figyelembe vesszük az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának ajánlását, hogy erőteljesen foglalkozzunk a gazdaságtalan, visszafelzárkó területek helyzetének rendezésével is.

- már megkezdődött a vi. ötéves terv előkészítése. de nemcsak hosszútávú céljainkon kell dolgoznunk, hanem a jövő évi népgazdasági terv és költségvetés menet közbeni értékelésével is. a terv- és költségvetési bizottság javaslatával összhangban 1978-ban kétszer is áttekinti a kormány a gazdasági folyamatokat. ellenőrzi, hogy tervben és költségvetésben feltételezett adottságok vajon úgy alakulnak-e, ahogy a törvény azzal számol, szükségesek-e intézkedések még az év folyamán, illetve meghatározza az 1979. évi terv kidolgozásának irányelveit.

/ folyt. köv./

11.35/ju

bkk 3. / folytatta ... 4. folyt./-ju

- a kormány az ülészekon elhangzott javaslatokra, észrevételekre ezuttal is visszatér. jónéhány olyan kérdés hangzott el, amelyekkel kapcsolatban már folynak a vizsgálatok, s az összegzést majd központi intézkedések követik. az egyik ilyen az energiaprogram, amely hosszútávú, nem egy évre szól. folyamatosan dolgozunk távlati terveinken, s ezeken belül kell meghatározni a népgazdaságilag oly fontos, kiemelt eocénprogram részleteit is.

kitért az államtitkár a törvények, általában a döntések végrehajtásának ellenőrzésére is. utalt arra, hogy az ellenőrzési rendszer továbbfejlesztéséről szóló határozatokban nagy hangsúlyt kapott: előtérbe kell állítani a végrehajtás eddiginél összefüggőbb, átfogóbb értékelését. ezekkel a kérdésekkel a kormány a közvetlen beszámoltatás révén is foglalkozni kíván -s- a központi népi ellenőrzési bizottság, a minisztérium, a pénzügyi ellenőrzés összehangolt munkájával - hatékonyabban akarja szolgálni az ellenőrzés erősítését.

a kedvezőtlen adottságu tsz-ekről szólva hangoztatta: azoknál a gazdaságoknál, ahol az időjárás okozza a kedvezőtlen adottságokat, a megítélésen nem kell változtatni. ott azonban, ahol egyéb körülmények nehezítik a gazdálkodást, a fejlesztési támogatásokra nagyobb gondot kell fordítani. olyan átgondolt tervek megvalósítását kell segíteni, amelyek kiemelik őket a kedvezőtlen adottságu tsz-ek sorából.

- a tanácsai költségvetés alakulását több elismerő szó kísérette - folytatta. természetesen nem tudjuk átlépni saját árnyékunkat, vagyis a dicséretes fejlődés mellett még sok az olyan kívánság, amelyet jó lenne kielégíteni, de ma kevés hozzá az anyagi erőforrás. ugyanez vonatkozik a vállalatokra is, amelyek ugyanabból a nemzeti jövedelemből gazdálkodnak, mint a költségvetés. nem tehetjük meg, hogy ugyanebből a jövedelemből többet hagyjunk a vállalatoknak fejlesztésre, mert akkor a központi ellátást kellene csökkenteni.

/ folyt. köv./

11.40/ju

parlament

bkk 3. / folytatta ... 5. folyt./-ju

válaszának befejező részében a pénzügyi államtitkár a támogatások témaköréről szólt. kiemelte, hogy nem általában a támogatások növelését kell megakadályozni, inkább az indokolatlanokat kell visszafogni. azokat, amelyek kényelmes magatartásra biztatnak - a népgazdaság kárára. az ilyen magatartás ellen fel kell lépni. e cél elérésének érdekében - már 1978-ra szólan számos intézkedést tettünk, s ezek sok vállalatot, szervezetet, érzékenyen, érintenek. éppen ezért biztosan lesznek elégedetlenkedők is, ám a népgazdasági érdekek miatt az ilyen panaszokat nem vehetjük figyelembe. az országgyűlési képviselők támogatása megerősít minket elhatározásunkban.

madarasi attila kérte, hogy az országgyűlés változatlan formában hagyja jóvá az 1978. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

határozathozatal következett: az országgyűlés az 1978. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, az eredetileg beterjesztett összegekkel egyhangulag elfogadta.

a napirendnek megfelelően ezt követően korom Mihály igazságügyminiszter terjesztette be az állami vállalatokról szóló törvényjavaslatot.

/ korom Mihály expozéját mai bkk 1-es kiadásunkon közzöltük, az embargót feloldjuk./

x x x

/folyt.köv./

12.10 rj

-28 -

parlament

bkk. 3. / folytatta... 6. folyt./rj

vida miklós /budapest, 21.vk./ a törvényjavaslat

bizottsági előadója beszámolt arról: a bizottságok együttes ülésén úgy döntöttek, hogy 11 módosítást terjesztenek elő. az állami vállalatokról szóló törvényjavaslatról élénk, alkotó vitában formáltak véleményt. a hozzászólásokat az a törekvés hatotta át, hogy a népünk és államunk politikai, társadalmi, gazdasági életével szoros kapcsolatban álló törvényjavaslat még jobb, célratörőbb, rendezőerejű és előremutató legyen. a tizenegy előterjesztett módosításon kívül számos észrevétel a törvény végrehajtását szolgáló minisztertanácsi rendeletben kap helyet.

kilenc módosító javaslat az állami központi irányítás, valamint a vállalati önállóság és hatáskör szabályozásával kapcsolatos. határozott állásfoglalás alakult ki abban, hogy az állami irányítás és a vállalati önállóság egymást kölcsönösen segíti és kiegészíti. az erős, jól működő és pontosan meghatározott hatáskörű vállalatok önállóságuk révén hatékonyan elősegítik a kvzponti állami irányítást. módosító javaslat született arról, hogy a központi irányítás hatékonyságának erősítése helyett annak növelését hangsúlyozza a törvényjavaslat. egy másik indítvány: célszerű lenne a vállalatot mint a társadalom gazdasági-szervezeti egységét definiálni. a társadalom ugyanis szélesebb körű, mint a népgazdaság, s a törvény így jobban összhangba kerül a részletes rendelkezésekkel is. hiszen vállalatainknak alapvető termelő vagy forgalmazó tevékenységük mellett társadalmi, szociális és művelődésügyi feladataik is vannak. az igazgató egyszemélyi felelős vezetésének megfogalmazása helyett a felelős ezeos törvényi megfogalmazását tartaná elégségesnek egy további módosító javaslat. vltársadalmi-gazdasági fejlődésünk egy korábbi szakaszában igen fontos volt deklarálni az egyszemélyi vezetés elvét és gyakorlatát. napjainkban viszont az említett megfogalmazás látszik helyesebbnek, mivel a törvényjavaslat is utal a vezetés és az irányítás kollektív segítségének szerveire, személyeire, természetesen nem csorbítva az igazgató személyes hatáskörét és felelősségét.

/folyt.köv./

12.40 rj

-29 -

bkk. 3. / folytatta... 7. folyt./rj

a bizottság álláspontja: a vállalatok kiegészítő tevékenységét, erre való jogosítását célszerű lenne a minisztertanácsi rendeletben részletesebben szabályozni. a vitában részt vett képviselők szükségesnek tartották a kiegészítő tevékenység lehetőségének biztosítását, de ugyanilyen fontosnak annak szabályozottságát, keretek között tartását és felügyeletét is. az együttes bizottsági jelentésben beterjesztett módosító javaslatok között szerepel továbbá: a törvényjavaslat v. fejeztét célszerű megváltoztatni „felügyeleti és ágazati irányítás, helyett „a vállalat állami irányítása, címre.

a módosításra előterjesztett javaslatok másik fő csoportja a trösztökkel és az ugynevezett nagyvállalatokkal foglalkozik. a trösztök körüli vitában a képviselők kiemelten foglalkoztak a trösztői vállalatok gazdasági és jogi önállóságával, a vállalati igazgatók kinevezési hatáskörével, továbbá egyes trösztök szerepével és létjogosultságával. az együttes bizottsági ülés a többi között lényegesnek tartotta, hogy a törvény határozottan rögzítse a trösztői vállalatok saját döntésén alapuló beruházásainak lehetőségét. a hatékony gazdálkodásnak és fejlesztésnek így valószínűleg a tröszt jobban eleget tud tenni. egy másik módosító javaslat ugyanis „felelőssé teszi, a trösztöt vállalatának az állami költségvetéssel szemben fennálló kötelezettségei teljesítéséért is. ha viszont a trösztői vállalatok a beruházási eszközökkel szabadabban rendelkeznek, úgy a tröszt felelősségét elsősorban a tőle elvártak, s belső tervezési rend tere alapján fogja és tudja biztosítani.

az együttes bizottsági vitában olyan figyelemre méltó észrevételek is elhangzottak, amelyeket a törvény elfogadását követően is érdemes megvizsgálni. elhangzott például: helyes, hogy a vállalatokat felelősségre vonják szabálytalan vagy jogsértő tevékenységükért. ugyanakkor vállalatainkat is jogvédelemben kellene részesíteni a felügyeleti szerv olyan beavatkozásaival szemben, amelyek nem felelnek meg a törvény és a végrehajtását szolgáló jogszabályok előírásainak. többen indokoltnak látták azt is, hogy az ágazati és funkcionális minisztériumok vizsgálják felül saját jogi szabályozási tevékenységüket.

/folyt.köv./

12.50 rj

-30 -

bkk. 3. / folytatta... 8. folyt./rj

annak érdekében, hogy elkerülhetővé váljék az a ma még előforduló hiba, mely szerint egyes minisztériumi rendelkezések magasabb szintű jogszabályokat, rendeleteket és határozatokat sértenek. a képviselő-, továbbítva a bizottság álláspontját-, felhívta a minisztertanács figyelmét: elhangzott az együttes tanácskozáson, hogy szükséges lenne a szénbányászati tröszt jelenlegi strukturájának a megváltoztatása. ezzel kapcsolatban megjegyezte: a végrehajtási utasítás szükségessé és lehetővé teszi a minisztertanácsnak is a tröszt alapító okmányok felülvizsgálatát. ezért célszerűnek látszik a több mint 20 tröszt, különösen a szénbányászat területén működők tevékenységének és szervezetének alapos áttekintése.

a vállalati törvény a központi irányítás és a vállalati önállóság megfelelő összhangjának megteremtésére törekszik. a bizottságok álláspontja szerint a központi gazdasági irányítás ésszerű határa ott van, ahol azt már nem igényli a társadalmi, a népgazdasági érdek érvényesítése. továbbá ott, ahol az a vállalati szervezet ésszerű önmozgását, önállóságának határait nem szűkíti, vagy a dolgozók alkotó gazdasági munkáját, aktivitását nem csökkenti. a vállalati önállóság optimális határa addig terjed, ameddig még nem korlátozza a gazdaságpolitika és az üzemi demokrácia fejlődését. határozott állásfoglalás született abban a kérdésben, hogy a beterjesztett törvényjavaslat e fő elvekkel összhangban van, erősíti és határozottan elősegíti az irányítás, az önálló gazdálkodás valamint az üzemi demokrácia hatékony kibontakoztatását. az előadó a továbbiakban tolmácsolta az mta közgazdasági bizottságának az együttes bizottsági ülésen megjelent tagjainak kívánságát. azt, hogy az állami vezetés a jövőben megkülönböztetett gondot fordítson a szélesebb rétegeket alapvetően érintő, s a gazdasággal foglalkozó törvényjavaslatok előkészítésére és vitájára. hasznos, gyümölcsöző volt a vállalati törvény széles körű társadalmi vitája. de jellegét és témáját tekintve azt is feltétlenül igényelte volna, hogy az állami vezetés jobban bevonja az előkészítő munkába a különböző szaktudományok képviselőit, a tudós társulásokat és intézményeket. arra van szükség - hangoztatta -, hogy az országgyűlés bizottságainak vezetői is igényeljék a számukra fontos törvényjavaslatok megvitatását. példa erre az országgyűlés asztalán levő törvényjavaslat is, amelynek jelenlegi formája tükrözi az előkészítő munkában kikristályosodott változtatási javaslatokat, törekvéseket. mindez a résztvevők aktivitását, felelősségérzetét, valamint a jogalkotással és kodifikálással hivatásosan foglalkozó állami szervek hozzáértő munkáját dicséri.

/folyt.köv./

12.55 rj

-31 -

bkk. 3. / folytatta... 9. folyt./rj

a vállalati törvény ha fejlett szocialista társadalom követelményeihez igazítja társadalmi, gazdasági életünk kiemelkedően fontos gazdasági egységeinek munkáját és fejlődését. oly módon, hogy változatlanul érvényesíti gazdaságirányításunk bevált alapelveit. ezért javasolja az ipari, valamint a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság a benyújtott törvényjavaslat megvitatását s a módosító javaslatok figyelembevételével annak elfogadását.

földi Lászlóné /csongrád, 2. vk./ a szegedi konzerv-

gyár csoportvezetője nagy jelentőségűnek tartotta, hogy első ízben foglalják törvénybe az üzemi demokrácia alapvető elveit. alacsonyabb szintű jogszabályok korábban is szabályozták az üzemi demokráciát a szakszervezetek hagyományaira alapozva, de törvény ez ideig még nem rögzítette.

a növekvő gazdasági feladatok megoldása nehezen képzelhető el a vezetők és a vállalat dolgozói kollektívájának hatékony együttműködése nélkül - folytatta. a törvényjavaslat egyrészt alapelveként, másrészt a harmadik fejezetben részleteiben is rögzíti a legfontosabb követelményeket. az alapelv szövege szerint a vállalat vezetésében és ellenőrzésében a vállalati dolgozók közvetlenül és képviselt útján vehetnek részt. a demokráciának tehát mindkét formája, a közvetett és a közvetlen is érvényre jut. a társadalmi és a gazdasági élet sokrétűbbé válásával, a hatalom gyakorlásában való részvétel kiterjedésével szükségszerűvé válik a közvetett képviselői formák rendszerének gazdagítása is. ma még félreértésre ad okot az, hogy a demokráciát többen csak a közvetlen formával, a személyes részvétellel azonosítják. fontos feladat, hogy helyes arány alakuljon ki a két forma között.

elismerően szólt arról, hogy a javaslat 20. paragrafusa megfogalmazta: a vállalat igazgatója és más vezető állású dolgozói a munkásokat kötelesek bevonni szélesebb kört érintő döntések előkészítésébe és végrehajtásuk ellenőrzésébe. a kollektív jog, hogy a feladatok megvalósításának módjában, a munkafeltételek alakításában, az anyagi és erkölcsi elismerések elosztásában részt vegyen, és dönthet a szociális, kulturális alapok felhasználásáról is. ennek jelentőségét egyebek között az is megadja, hogy lehetővé válik a ma még meglévő helytelen gyakorlat, szemlélet felszámolása. akadnak még ugyanis olyan vezetők, akik nem tartanak igényt arra, hogy a dolgozók véleményét, javaslatát meghallgatva, a hasznos kezdeményezéseket felhasználva beépítsék ezeket döntéseikbe. előfordul az is; a véleményt meghallgatják, de rosszul értelmezett presztizsok miatt nem veszik figyelembe.

/folyt.köv./

bkk. 3. / folytatta... 8. folyt./rj

annak érdekében, hogy elkerülhetővé váljék az a ma még előforduló hiba, mely szerint egyes minisztériumi rendelkezések magasabb szintű jogszabályokat, rendeleteket és határozatokat sértenek. a képviselő-, továbbítva a bizottság álláspontját-, felhívta a minisztertanács figyelmét: elhangzott az együttes tanácskozáson, hogy szükséges lenne a szénbányászati tröszt jelenlegi strukturájának a megváltoztatása. ezzel kapcsolatban megjegyezte: a végrehajtási utasítás szükségessé és lehetővé teszi a minisztertanácsnak is a tröszt alapító okmányok felülvizsgálatát. ezért célszerűnek látszik a több mint 20 tröszt, különösen a szénbányászat területén működők tevékenységének és szervezetének alapos áttekintése.

a vállalati törvény a központi irányítás és a vállalati önállóság megfelelő összhangjának megteremtésére törekszik. a bizottságok álláspontja szerint a központi gazdasági irányítás ésszerű határa ott van, ahol azt már nem igényli a társadalmi, a népgazdasági érdek érvényesítése. továbbá ott, ahol az a vállalati szervezet ésszerű önmozgását, önállóságának határait nem szűkíti, vagy a dolgozók alkotó gazdasági munkáját, aktivitását nem csökkenti. a vállalati önállóság optimális határa addig terjed, ameddig még nem korlátozza a gazdaságpolitika és az üzemi demokrácia fejlődését. határozott állásfoglalás született abban a kérdésben, hogy a betervezett törvényjavaslat e fő elvekkel összhangban van, erősíti és határozottan elősegíti az irányítás, az önálló gazdálkodás valamint az üzemi demokrácia hatékony kibontakoztatását. az előadó a továbbiakban tolmácsolta az önkormányzati bizottságának az együttes bizottsági ülésen megjelent tagjainak kívánságát. azt, hogy az állami vezetés a jövőben megkülönböztetett gondot fordítson a szélesebb rétegeket alapvetően érintő, s a gazdasággal foglalkozó törvényjavaslatok előkészítésére és vitájára. hasznos, gyümölcsöző volt a vállalati törvény széles körű társadalmi vitája. de jellegét és témáját tekintve azt is feltétlenül igényelte volna, hogy az állami vezetés jobban bevonja az előkészítő munkába a különböző szaktudományok képviselőit, a tudós társulásokot és intézményeket. arra van szükség - hangoztatta -, hogy az országgyűlés bizottságainak vezetői is igényeljék a számukra fontos törvényjavaslatok megvitatását. példa erre az országgyűlés asztalán levő törvényjavaslat is, amelynek jelenlegi formája tükrözi az előkészítő munkában kikristályosodott változtatási javaslatokat, törekvéseket. mindez a résztvevők aktivitását, felelősségérzetét, valamint a jogalkotással és kodifikálással hivatásosan foglalkozó állami szervek hozzáértő munkáját dicséri.

/folyt.köv./

bkk. 3. / folytatta... 9. folyt./rj

a vállalati törvény na fejlett szocialista társadalom követelményeihez igazítja társadalmi, gazdasági életünk kiemelkedően fontos gazdasági egységeinek munkáját és fejlődését. oly módon, hogy változatlanul érvényesíti gazdaságirányításunk bevált alapelveit. ezért javasolja az ipari, valamint a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság a benyújtott törvényjavaslat megvitatását s a módosító javaslatok figyelembevételével annak elfogadását.

földi Lászlóné /csongrád, 2. vk./ a szegedi konzerv-

gyár csoportvezetője nagy jelentőségűnek tartotta, hogy első ízben foglalják törvénybe az üzemi demokrácia alapvető elveit. alacsonyabb szintű jogszabályok korábban is szabályozták az üzemi demokráciát a szakszervezetek hagyományaira alapozva, de törvény ez ideig még nem rögzítette.

a növekvő gazdasági feladatok megoldása nehezen képzelhető el a vezetők és a vállalat dolgozói kollektívájának hatékony együttműködése nélkül - folytatta. a törvényjavaslat egyrészt alapelveként, másrészt a harmadik fejezetben részleteiben is rögzíti a legfontosabb követelményeket. az alapelv szövegezése szerint a vállalat vezetésében és ellenőrzésében a vállalati dolgozók közvetlenül és képviselt útján vehetnek részt. a demokráciának tehát mindkét formája, a közvetett és a közvetlen is érvényre jut. a társadalmi és a gazdasági élet sokrétűbbé válásával, a hatalom gyakorlásában való részvétel kiterjedésével szükségszerűvé válik a közvetett képviselői formák rendszerének gazdagítása is. ma még félreértésre ad okot az, hogy a demokráciát többen csak a közvetlen formával, a személyes részvétellel azonosítják. fontos feladat, hogy helyes arány alakuljon ki a két forma között.

elismerően szólt arról, hogy a javaslat 20. paragrafusa megfogalmazta: a vállalat igazgatója és más vezető állású dolgozói a munkásokat kötelesek bevonni szélesebb kört érintő döntések előkészítésébe és végrehajtásuk ellenőrzésébe. a kollektív jog, hogy a feladatok megvalósításának módjában, a munkafeltételek alakításában, az anyagi és erkölcsi elismerések elosztásában részt vegyen, és dönthet a szociális, kulturális alapok felhasználásáról is. ennek jelentőségét egyebek között az is megadja, hogy lehetővé válik a ma még meglehetősen gyaragkorlat, szemlélet felszámolása. akadnak még ugyanis olyan vezetők, akik nem tartanak igényt arra, hogy a dolgozók véleményét, javaslatát meghallgatva, a hasznos kezdeményezéseket felhasználva beépítsék ezeket döntéseikbe. előfordul az is; a véleményt meghallgatják, de rosszul értelmezett presztizsok miatt nem veszik figyelembe.

/folyt.köv./

13.10 rj

-32-

bkk. 3. / folytatta... 8. folyt./rj

annak érdekében, hogy elkerülhetővé váljék az a ma még előforduló hiba, mely szerint egyes minisztériumi rendelkezések magasabb szintű jogszabályokat, rendeleteket és határozatokat sértenek. a képviselő-, továbbítva a bizottság álláspontját-, felhívta a minisztertanács figyelmét: elhangzott az együttes tanácskozáson, hogy szükséges lenne a szénbányászati tröszt jelenlegi strukturájának a megváltoztatása. ezzel kapcsolatban megjegyezte: a végrehajtási utasítás szükségessége és lehetővé teszi a minisztertanácsnak is a tröszt alapító okmányok felülvizsgálatát. ezért célszerűnek látszik a több mint 20 tröszt, különösen a szénbányászati területén működők tevékenységének és szervezetének alapos áttekintése.

a vállalati törvény a központi irányítás és a vállalati önállóság megfelelő összhangjának megteremtésére törekszik. a bizottság álláspontja szerint a központi gazdasági irányítás ésszerű határa ott van, ahol azt már nem igényli a társadalmi, a népgazdasági érdek érvényesítése. továbbá ott, ahol az a vállalati szervezet ésszerű önmozgását, továbbá ott, ahol az a vállalat szükíti, vagy a dolgozók alkotó gazdasági munkáját, aktivitását nem csökkenti. a vállalati önállóság optimális határa addig terjed, ameddig még nem korlátozza a gazdaságpolitika és az üzemi demokrácia fejlődését. határozott állásfoglalás született abban a kérdésben, hogy a beterjesztett törvényjavaslat e fő elvekkel összhangban van, erősíti és határozottan elősegíti az irányítást, az önálló gazdálkodás valamint az üzemi demokrácia hatékony kibontakoztatását. az előadó a továbbiakban tolmácsolta az mta közgazdasági bizottságának az együttes bizottsági ülésen megjelent tagjainak kívánságát. azt, hogy az állami vezetés a jövőben megkülönböztetett gondot fordítson a szélesebb rétegeket alapvetően érintő, s a gazdasággal foglalkozó törvényjavaslatok előkészítésére és vitájára. hasznos, gyümölcsöző volt a vállalati törvény széles körű társadalmi vitája. de jellegét és témáját tekintve azt is feltétlenül igényelte volna, hogy az állami vezetés jobban bevonja az előkészítő munkába a különböző szaktudományok képviselőit, a tudós társulásokot és intézményeket. arra van szükség - hangoztatta -, hogy az országgyűlés bizottságainak vezetői is igényeljék a számukra fontos törvényjavaslatok megvitatását. példa erre az országgyűlés asztalán levő törvényjavaslat is, amelynek jelenlegi formája tükrözi az előkészítő munkában kikristályosodott változtatási javaslatokat, törekvéseket. mindez a résztvevők aktivitását, felelősségérzetét, valamint a jogalkotással és kodifikálással hivatásosan foglalkozó állami szervek hozzáértő munkáját dicséri.

/folyt.köv./

12.55 rj

-31-

bkk. 3. / folytatta... 9. folyt./rj

a vállalati törvény na fejlett szocialista társadalom követelményeihez igazítja társadalmi, gazdasági életünk kiemelkedően fontos gazdasági egységeinek munkáját és fejlődését. oly módon, hogy változatlanul érvényesíti gazdaságirányításunk bevált alapelveit. ezért javasolja az ipari, valamint a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság a benyújtott törvényjavaslat megvitatását s a módosító javaslatok figyelembevételével annak elfogadását.

földi Lászlóné /csongrád, 2. vk./ a szegedi konzerv-

gyár csoportvezetője nagy jelentőségűnek tartotta, hogy első ízben foglalják törvénybe az üzemi demokrácia alapvető elveit. alacsonyabb szintű jogszabályok korábban is szabályozták az üzemi demokráciát a szakszervezetek hagyományaira alapozva, de törvény ez ideig még nem rögzítette.

a növekvő gazdasági feladatok megoldása nehezen képzelhető el a vezetők és a vállalat dolgozói kollektívájának hatékony együttműködése nélkül - folytatta. a törvényjavaslat egyrészt alapelveként, másrészt a harmadik fejezetben részleteiben is rögzíti a legfontosabb követelményeket. az alapelv szövegezése szerint a vállalat vezetésében és ellenőrzésében a vállalati dolgozók közvetlenül és képviselt útján vehetnek részt. a demokráciának tehát mindkét formája, a közvetett és a közvetlen is érvényre jut. a társadalmi és a gazdasági élet sokrétűbbé válásával, a hatalom gyakorlásában való részvétel kiterjedésével szükségessé válik a közvetett képviselői formák rendszerének gazdagítása is. ma még félreértésre ad okot az, hogy a demokráciát többen csak a közvetlen formával, a személyes részvétellel azonosítják. fontos feladat, hogy helyes arány alakuljon ki a két forma között.

elismerően szólt arról, hogy a javaslat 20. paragrafusában megfogalmazta: a vállalat igazgatója és más vezető állású dolgozói a munkásokat kötelesek bevonni szélesebb kört érintő döntések előkészítésébe és végrehajtásuk ellenőrzésébe. a kollektív jog, hogy a feladatok megvalósításának módjában, a munkafeltételek alakításában, az anyagi és erkölcsi elismerések elosztásában részt vegyen, és dönthet a szociális, kulturális alapok felhasználásáról is. ennek jelentőségét egyebek között az is megadja, hogy lehetővé válik a ma még meglévő helytelen gyakorlat, szemlélet felszámolása. akadnak még ugyanis olyan vezetők, akik nem tartanak igényt arra, hogy a dolgozók véleményét, javaslatát meghallgatva, a hasznos kezdeményezéseket felhasználva beépítsék ezeket döntéseikbe. előfordul az is; a véleményt meghallgatják, de rosszul értelmezett presztizsok miatt nem veszik figyelembe.

/folyt.köv./

bkk. 3. / folytatta... 10. folyt./rj

a képviselő a továbbiakban felhívta a figyelmet arra, hogy a vállalati törvényjavaslat nem szabályozza az üzemi demokrácia fórumait, megalakításuk és működésük rendjét. utal azonban arra, hogy ezt a vállalat szervezeti és működési szabályzatában rögzíteni kell. a törvényjavaslat csongrád megyei társadalmi vitáján javasolták: helyes lenne, ha a törvény vagy ennek végrehajtási utasítása foglalkozna ezzel a kérdéssel. javasolták azt is: fogalmazzák meg, hogy az üzemi demokrácia fórumait milyen időközönként kell összehívni, s hogy ellentétes vélemények esetén mi legyen a követendő eljárás.

sipos józsef /nógrád m. 2.vk./, a ganz-mávag mátra-

nováki gyáregységének előrajzolója hangsúlyozta: az állami vállalatokról szóló törvényjavaslat a várakozásnak megfelelően fogalmazta meg a belső irányítási, elszámolási és érdekeltségi rendszer fejlesztésére vonatkozó jogokat és köteleességeket. a képviselő helyeselte, hogy meghatározták a több, elkülönült egységből álló vállalatok ezirányú feladatait. nowrádban a gazdasági egységek zöme más megyékben levő vállalatokhoz tartozik, az ottani tapasztalatok szerint a belső, szervezeti irányítási rendszert nem lehet sémák szerint kialakítani. a törvényjavaslat nem uniformizált tennivalókat ír elő, a felelősséget hangsúlyozza. egyetértett azzal, hogy a gyárak, gyáregységek gazdálkodási önállóságát differenciáltan, a termelésben elfoglalt helyük, szervezeti sajátosságaik figyelembe vételével növeljék. olyan belső érdekeltségi rendszer kialakítása ajánlatos - mondotta - amely arra készíti a gyárakat, gyáregységeket, hogy minél előbb hasznosítsák belső tartalékaikat, takarékosan gazdálkodjanak a munkaerővel, anyaggal, energiával és tőkésítsék termékeik minőségét, exportképességét. szükséges, hogy a gyáregységek vagy telephelyek a kockázatot is vállalva, több önállósággal kezdeményezzék a területi adottságok hasznosítását, a gyártmányfejlesztést, helyenként a beruházást is.

folyt.köv./

bkk. 3. /folytatta... 11. folyt./rj

horányiné, fehér zsuzsa /somogy m. 9. vk./, a mechanikai

művek marcali gyáregységének diszpécsere választóinak véleményét tolmácsolta: remélik, jogszabályban is rögzített feladat lesz, hogy az ellenőrzéskor a gyáregységek helyzetét - legfontosabb gazdasági mutatóik alapján - külön-külön és egy-mással összehasonlítva is vizsgálni kell majd.

ezután arról szólt, hogy amikor az mszmp és a kormány a vidéki ipartelepítésről döntött, nem is hitték, hogy ez ilyen gyors változást hoz majd a falvak életében. ez a változás azonban nemcsak az életkörülményekre jellemző - hangsúlyozta - az emberek is megváltoztak. szakmát tanulnak, kulturáltabbak, igényesebbek lettek. ez volt a cél, s ma már a lakosság is többet és jobbat akar. nekik sem elég, hogy üzemből dolgozhatnak. megfelelőbb körülmények között szeretnék végezni munkájukat, s ha ez valami miatt nem így van, akkor elégedetlenek. a mechanikai művek gyáregységének kollektívája például az eszközellátással és a bérszínvonalal elégedetlen. az egy munkásra jutó gépek és gépi berendezések értéke marcaliban ugyanis csak fele, az eszközhatékonyság viszont két és félszerese a budapesti anyavállalaténak. abból is kitűnik ez, hogy az egy munkásra jutó termelési érték marcaliban 26 százalékkal lesz magasabb, mint a törzsgyárban. joggal várhatnának el kedvezőbb, korszerűbb munkafeltételeket és magasabb béreket.

a képviselő ezután hozzáfűzte: ezek a gondok szerencsére nem általánosak. a május 1. ruhagyár marcali telepén van például az ország egyik legkorszerűbb ruhaipari üzeme, s ennek a kis „gyárnak”, olyan fejlődési lehetőséget biztosít a lewis-program, amellyel az egész város elégedett.

végezetül annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a törvény jól fogja szolgálni az állami vállalatok még nagyobb arányú hozzájárulását a nemzeti jövedelemhez, s ezen keresztül a települések kiegyensúlyozottabb területi fejlődését is elősegíti majd.
/folyt.köv./

13.20 rj

-34 -

bkk 3. / folytatta... 12. folyt./-ju

nagy Márta

----- / heves m., 10 vk./ az egyesült izzó gyöngyösi félvezető és gépgyárának esztergályosa hangsúlyozta: törvényi szintű követelménnyé válik az üzemi demokrácia kibontakoztatása, s ez bizonyára meggyorsítja majd az eddigi hibák lenyesegetését. az üzemi demokrácia fogyatékoságaiért magunk vagyunk felelősek, vezetők és beosztott dolgozók egyaránt - hangoztatta. ma még nem ritka az olyan vezető, aki az üzemi demokráciát felülről előírt követelménynek tartja, amely az egyszemélyi felelősséget „csökkenti”, előfordul az is, hogy éretlennek tartják dolgozóikat a vállalati ügyekbe való beleszólásra. akad olyan gazdasági vezető is, aki az üzemi demokrácia fórumait az utasítások ismertetésére használja fel. az ilyen gondolkodásmód kedvét szegi a dolgozóknak, passzívvá teszi őket.

szerencsére növekszik az olyan vezetők száma, akik át-érik: a kollektíva, munkáját csak akkor végezheti el jó eredménnyel, ha a vezetőség bizik a dolgozóiban, igényli segítségüket, kéri véleményüket, javaslataikat. a nagyüzemi munkásság felelőssége is, hogy előbbre lépünk a dolgozóknak a vezetésbe való érdemi bevonásában. ki-ki felteheti magának a kérdést: mennyire erős benne az igény, hogy beleszóljon munkahelye közös dolgaiba? sok szemléletbeli és tudati hibát kell leküzdenünk ahhoz, hogy az üzemi demokrácia a törvényjavaslatban is megfogalmazott célok szerint fejlődjön. a munkások többsége már következetesen kiáll a mellett, hogy csakis megkérdezésükkel változtassák meg munkájuk feltételeit, hozzá k meg a felelős vállalati döntéseket. a jó munkát végzők nagy felelősséget éreznek a vállalat gondjai iránt. nekik kell élenjárniuk a közösség szemléletének helyes formálásában is. fellépniük az olyan munkásokkal szemben, akik rossz szemmel néznek a normát magasan túlteljesítőkre. a közösség legjobbjainak kell helyes irányba terelni azok véleményét is, akik órájukat sűrűn nézegetve, alig várják az „érdektelennek tartott”, termelési tanácskozás befejezését.

jazbinsek Vilmos

----- / baranya m. 14. vk./ a mecseki szénbányák vállalat főmérnöke a vállalati törvényjavaslat leglényegesebb meghatározásának tartotta, hogy a vállalatok feladatául a társadalom általános érdekeinek szolgálatát, továbbá a dolgozók tulajdonosi tudatának, szocialista életformájának, gondolkodásának és általános műveltségének fejlesztését, a szakmai és a politikai ismeretek gyarapítását, a jóléti, szociális, kulturális igények kielégítését jelölték meg. figyelemre méltó, hogy a vállalati önállóságot a népgazdaság érdekében összhangban növelik.

/ folyt. köv./

13.25/-ju

- 35 -

bkk 3. / folytatta ... 13. folyt./-ju

felhívta a figyelmet a munkahelyi demokrácia fejlesztésének helyes értelmezésére. vállalatánál például az igazgató előzetes javaslatra egy dolgozónak 200 forintos fizetésemelést hagyott jóvá. az üzemvezetőség egyetértett ezzel, de a szakszervezeti bizalmi nem. az ügyet a szakszervezeti bizottság előtt kellett volna folytatni, de a gyors döntés érdekében nem került e fórum elé. kifogásolta: a vállalat igazgatójának egy személyben döntési joga van több millió forintos beruházásról, de nem intézkedhet 200 forintos fizetésemelésről. fontos tehát a fizikai dolgozók oktatása, továbbképzése, szakmai, közgazdasági ismereteik fejlesztése, hogy megismerjék a vállalati, a népgazdasági célokat és minden esetben a magasabb célokat szem előtt tarva hozzák meg a döntéseiket.

a képviselő egyetértett azzal, hogy az új törvény lehetővé teszi: a vállalatok ne szüntethessék be egyik-napról a másokra olyan termékek gyártását, amelyekhez népgazdasági érdekek fűződnek, avagy a lakosság ellátását szolgálják.

fölemlítette: a trösztök tevékenységét megfogalmazó paragrafusok végrehajtása a szénbányászatban veszélyeztetheti a vállalatok önállóságát. a nagy létszámú tröszt-i apparátusokban mindenki tevékenykedni akar, minden apró-cseprő vállalati feladatba beleszólnak, utasítanak, rendelkeznek, emiatt a bürokrácia, a papírmunka nő, a vállalatoknál pedig a munka hatékonysága csökken. visszás helyzetet szül az is, hogy a tröszt vezérigazgatója nevezi ki és menti fel a vállalati igazgatókat. ez ahhoz vezethet, hogy a munkáltatóknak kevesen mondanak majd ellent. különösen kritikus a szénbányászat szerteágazó területe, ahol külszíni -mélyművelésű bányák, gázkitöréses-robbanásveszélyes, üzemek vannak, ezért a fejlesztést a minisztériumi elvek alapján kellene meghatározni. helyesebb lenne ha az igazgatói kinevezésekről továbbra is a minisztérium döntene. a trösztök jogkörét, a vállalatok jogaiba való beavatkozás módját, lehetőségét külön kellene előírni.

a képviselő hangsúlyozta: észrevételeinek alapja a szénbányászat sajátos helyzetéből fakadó 06-094ü-5. ezért véli úgy, hogy a szénbányászat speciális körülményei között a vállalati törvény célja, értelme nem úgy érvényesül majd, mint az önálló, tröszt alá nem rendelt vállalatoknál. kérte a minisztertanácsot, vizsgálják felül az iparág központi irányítását, tegyék hatékonyabbá a vezetést. ugyancsak kérte, hogy egy éven belül értékeljék a trösztök irányító tevékenységét és válasszák szét jogkörüket, felelősségüket a hozzájuk tartozó vállalatokétól.

/ folyt. köv./

13.35/ju

bkk 3. / folytatta ... 14. folyt./-ju

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk 3. /folytatta.../ számú hirre.

az 1. folytatás első bekezdésének ötödik sorában a szöveg helyesen:

.. céljaink megvalósításából. a néhány évvel...

a 9. folytatás első bekezdésének első sorában a szöveg: ... a vállalati törvény a fejlett szocialista ...

a 13. folytatás harmadik bekezdésének kilencedik sorában a szöveg helyesen:

... hogy a munkáltatónak kevesen mondanak majd ellent...

köx x x

a következő felszólaló keserü jánosné könnyüipari miniszter volt.

/ keserü jánosné beszédét mai bkk. 2-es kiadásunkon közöljük. az embargót a következő javítások figyelembevételével feloldjuk:

/ folyt. köv./

16.05/ju

16³⁰

bkk 3. / folytatta ... 15. folyt./-ju

az 1. bekezdés alulról számított 3. sorában a szöveg helyesen: ... elmúlt években az új gazdaságirányítási rendszer tapasztalata megerősítette, hogy az önállóság...

a 2. bekezdés alulról számított 4. sorában a szöveg helyesen: ...döntések, szabályzók kialakításánál vegyék figyelembe azt, hogy az államigazgatásban hozott döntéseknek is megvan a maguk kockázata. ilyen szellemben...

az 1. folytatás 2. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen: ... termékeik hazai és határainkon túli...

az 1. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 3. sorában az „ez a munka még inkább...,-tól a bekezdés végéig a szöveg k i m a r a d .

a 2. folytatás 3. bekezdésének 2. sorában a „hatékonyabb eszköz- és munkaerő-gazdálkodás sürgeti,, szöveg helyett a következő a helyes szöveg: ezért sürgető a már bevált eljárások ...

a 3. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 3. sorában a szöveg helyesen:... igazán hatásos, ha a központ a szükséges önállóságot ....

a 4. folytatás 2. bekezdésének 3. sorában 399 helyett 400, a 4. sorban 35 ezer helyett helyesen 85 ezer irandó.

ugyanezen folytatás és bekezdés 4. sorában kezdődő mondat teljes egészében k i m a r a d .

/ folyt. köv./

16.15/ju

- 38 -

MK

bkk 3. / folytatta ... 16. folyt./-ju

a 4. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 2. sorában a szöveg helyesen: ... vonatkozó javaslatainkkal, elképzeléseinkkel és a megvalósításhoz szükséges eszközrendszerrel. az v. ötéves tervidőszakban jelentős állami támogatást nyújtunk a szervezeteknek többek között azért, mert elavult gépeik cseréjével gyorsan növelhetik termelésüket.

a 6. folytatás 3. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: ... szervek, az okisz, a kiosk közreműködésével az ágazatba sorolt valamennyi vállalatra, szervezetre, magániparosra kiterjesztjük.

a 7. folytatás 1. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ... megszervezésébe, az ellenőrzésbe a vállalati...

a 7. folytatás 1. bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen: .. nézetekkel, fellépünk az ilyen ...

a 7. folytatás 2. bekezdésének 7. sorában a szöveg helyesen: munkájukat tiszteljük, becsüljük, értékeljük, s gondoskodunk...

a 7. folytatás 2. bekezdésének utolsó mondata teljes egészében k i m a r a d .

a 8. folytatás 1. bekezdésének 2. mondata teljes egészében k i m a r a d ./

/ folyt. köv./

16.20/ju

- 39 -

MK

bkk 3. / folytatta ... 17. folyt./-ju

makkos antalné

----- / győr m. 7. vk./ , a mosonmagyaróvári kötöttárugyár pártbizottságának titkára helyeselte, hogy az állami vállalatokról szóló törvényjavaslat tovább fejleszti az üzemi demokráciát, megfogalmazza az üzemi demokrácia fórumainak és módszereinek legfontosabb kérdéseit. elmondta: a felszabadulás óta eltelt 32 év alatt, társadalmi rendszerünkben fakadóan kialakult és jelentősen fejlődött a dolgozók tulajdonosi szemlélete. ma már valóságos tény, hogy a dolgozók többsége számára a vállalat több a mindennapi munka színterénél. a munka az élet tartalmas része. tapasztalata szerint sokan élnek az üzemi fórumok adta lehetőségekkel, különösen ott, ahol a vezetés igényli és a feladatok során hasznosítja az észrevételeket, javaslatokat. megemlítette: az egyik mosonmagyaróvári üzemben a munkaközösség közreműködésével tették hatékonyabbá, korszerűsítették a vezetést, és vonták össze a különböző feladatközpontokat. a törvény következetes, lehetővé teszi azt is, hogy határozottan fellépjenek azok ellen, akik a demokrácia címén vagy égisze alatt indokolatlanul előnyöket akarnak élvezni. az igazgatói jogkör szabályozása további lehetőségeket nyújt az üzemi demokrácia fejlesztésére, a munkafegyelem erősítésére, a kollektív felelősségérzet növelésére.

a képviselő felszólalása további részében példával bizonyította a vállalatok és a tanácsok együttműködésére vonatkozó paragrafusok jelentőségét; mosonmagyaróváron a városi tanács és a vállalatok gyümölcsöző együttműködésének eredményeként terven felül 125-tel gyarapították az óvodai helyek számát, fejlesztették a bölcsődék, iskolák hálózatát. az együttműködés azonban esetenként, a legfontosabb feladatok megoldására irányult. a törvényjavaslat módot ad arra, hogy az ipari kollektívák az erők koncentrálásával, az eddigieknél hatékonyabban segítsék a várospolitikai eredményes megvalósítását. megjegyezte: nem várhatjuk, hogy a törvényjavaslat előírásai egyik napról a másikra életre keljenek. a vállalatok gazdálkodásában, a dolgozók szemléletében fokozatosan következik be a minőségi változás.

/ folyt. köv./

16.45/ju

- 40 -

MK

bkk 3. / folytatta ... 18. folyt./-rj

törő sándor /borsod m. 24. vk./, a felsőzsolcai mezőgép

-----
vállalat mezőcsáti gyáregységének igazgatója az állami vállalatokról szóló törvénytervezetet az 1967. évi 11. számú kormányrendelettel összehasonlítva rámutatott: a kormányrendeletnek az a része, amelyik az állami vállalatok feladatát körvonalazza, a törvénytervezetben új bekezdéssel bővült, és meghatározza a vállalatok társadalmi feladatait is. fontos dologról van szó - hangsúlyozta -, hiszen ahhoz, hogy a vállalatok alapvető feladataiknak maradéktalanul eleget tudjanak tenni, elengedhetetlen a dolgozók tulajdonosi tudatának, szocialista életformájának és gondolkodásmódjának fejlesztése. fokozni kell az általános műveltséget, a dolgozók politikai, szakmai ismereteit, és gondoskodni kell a jóléti, szociális és kulturális igényeik kielégítéséről. a törvénytervezet a vállalatok társadalmi kötelezettségévé teszi ezt is.

ezután arról szólt, hogy ma az állami vállalatoknál dolgozik az aktív keresők 70 százaléka, s ezért nem mindegy, hogy a vállalatok hogyan hajtják végre a tervezetben meghatározott feladatokat.

az egyének tudatának, életének formálásában, a kollektív felelősségérzet növelésében lényeges szerepet betöltő szocialista brigádokról szólva kiemelte: a dolgozó kollektívák - a hármas jelszó alapján - évről évre elkészítik terveiket, s ennek szellemében végzik munkájukat. nem sérti, nem sértheti önállóságukat, ha a vállalatok irányítják ezeket a terveket. jogszabály írja elő, hogy a szocialista versenymozgalom irányítása, szervezése gazdasági feladat. a vállalatok és a munkahelyek vezetőinek is intézkedéseket kell tenniük arra, hogy a munkaverseny helyenként még megtalálható formális elemek felszámolják, s ezzel is óvják a verseny tisztaságát. kifejtette azt is: még mindig elég gyakori, hogy a dolgozók nem ismerik eléggé feladataikat, vagy azok célját, pedig nem mindegy, hogy örömeiket lelik-e a munkában, vagy kényszerfeladatnak tekintik azt.

ezután arról szólt, hogy egyes vállalatok olykor megpróbálják saját érdekeiket a népgazdasági érdekek elé helyezni. ezért fontos a tervezetnek az a megfogalmazása, amely kimondja, hogy a vállalati tervnek összhangban kell lennie a népgazdasági tervben foglalt célokkal ugyanakkor figyelembe kell vennie a vállalati dolgozók közösségének érdekeit is.

- a jól szervezett munka, a jó körülmények között végzett tevékenység - hangsúlyozta -, előnyösen hat az emberi gondolkodásmódjára. vállalatunk mégis keveset foglalkoznak azzal, hogy segítsék, támogassák az emberi képességek kibontakoztatását. ma még sok időt vesz igénybe, amíg a jó javaslatok megvalósulnak, és a tudományos eredmények a gyakorlati életben is alkalmazást nyernek. ha a vállalatok ezekre a feladatokra nagyobb hangsúlyt helyeznek ezzel a munka lesz hatékonyabb, eredményesebb.

/ folyt. köv./
16.55/ju

- 41 -

MK

bkk 3. / folytatta ... 19. folyt./-ju

pályi sándorné

----- / veszprém megye 3 vk./ a peremartoni ipari robbanóanyaggyár üzemvezetője kiemelte: az állami vállalatokról szóló törvényjavaslat megfelelő összhangot teremt a központi irányítás és a vállalati önállóság között. pozitívumává továbbá, hogy hosszabb távra határozza meg az állami vállalatok tevékenységét, lehetővé teszi a gazdasági élet változásainak figyelembe vételét. helyes, hogy nem ad részletekbe menő szabályozást - hangsúlyozta, - viszont éppen ezért kell ügyelni arra, hogy a törvény végrehajtását szolgáló rendeletek és utasítások ne kerüljenek ellentétbe a törvényalkotó akaratával.

a képviselő foglalkozott a vállalat meghatározott tevékenységre való utasításának eseteivel. előfordulhat, hogy az utasítás teljesítése esetleg anyagi hátránnyal jár. helyeselte, hogy a törvénytervezet szerint a gazdasági hátrány ellensúlyozásáról gondoskodni kell. nem látta viszont indokoltnak a javaslat azon rendelkezését, amely szerint erre csak a vállalat külön kérelmére kerülhet sor. a képviselő véleménye szerint az utasítás kiadásával egyidőben kellene felhívni a vállalatot a teljesítéssel járó anyagi hatások kimutatására. ha veszteség mutatkozik, a törvényjavaslatban leírtak szerint rendezni lehet a kérdést.

a törvényjavaslat egyik fő pozitívumát abban jelölte meg, hogy határozottan rendelkezik arról: a szervezeti és működési szabályzatot a vállalat igazgatója állapítja meg. e köteleessége tehát egyértelmű. a kollektív szerződés előkészítése „a szakszervezettel egyetértésben, történik. a hozzájáruló felvetette: célszerű lenne a végrehajtási utasításban pontosítani az igazgató ezzel kapcsolatos kötelezettségeit is. ugyanis, amiben nincs önálló döntési joga, azért nem is tehető felelőssé.

egyetértett azzal, hogy a törvénytervezetbe foglalt igazgatói feladatok nem zárulnak le a belső ellenőrzési, információs és számviteli rend megszervezésével. helyes, hogy az igazgatónak törvényi követelményként gondoskodnia kell azok „hatékony,„ működésének biztosításáról is.

örvendetes - hangsúlyozta a képviselő -, hogy az üzemi demokrácia gyakorlása most törvényben előírt követelménnyé válik. élni kell a demokratikus fórumok adta lehetőségekkel, jobban, mint eddig - hangsúlyozta. minden vállalat életében előfordulhatnak ugyanis olyan döntések, amelyek a dolgozók számára átmenetileg hátrányt jelentenek. meghozataluk azonban a vállalat jövője és a kollektiva szempontjából fontos. nyilvánvaló: a dolgozók bevonása a döntések előkészítésébe és meghozatalába, ilyenkor is biztosíthatja a vállalatvezetés és a munkások törekvéseinek összhangját. a tapasztalatok egyértelműen azt igazolják, hogy a jól értelmezett üzemi demokrácia szoros egységbe kövácsozza a kollektívát. javítja a munkafegyelmet, növeli a dolgozók köteletségérzetét.

/ folyt. köv. /

bkk. 3. / folytatta... 20. folyt./rj

ezt követően az elnöklő apró Antal bejelentette: a délutáni szünetben összeült az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága. belák Sándort, a bizottság elnökét - saját kérésére, egészségi állapotára való tekintettel, érdemeinek elismerésével - tisztségéből felmentette. ugyancsak saját kérésére - más munkakörbe kerülése miatt, érdemeinek elismerésével - mentette fel tiszteből Kovács Istvánt, a bizottság titkárát. a bizottság elnöke, Cselőtei Lászlót, titkárává Kasó Józsefet, a mezőgazdasági bizottság tagjait választották meg. apró Antal az országgyűlés nevében köszönetét fejezte ki a hosszú évek munkájáért belák Sándornak és Kovács Istvánnak.

falk Miklós /bács, 9. vk./ üzemvezető, hangsúlyozta:

-----
gyakran előfordul, hogy a vidékre telepített, pesti központi gyárakban, üzemekben csak formális az üzemi demokrácia, s a több száz, illetve több ezer dolgozót foglalkoztató egységekben a termelésről, az elosztásról gyakran nem a munkahelyen, hanem a központban döntenek. a gyáregységeknek, az üzemeknek biztosítani kell a feltételeket az önelszámoláshoz, a részesedési és jóléti alapok elosztásához, a munkáltatói jogok gyakorlásához. mindezt a törvényjavaslat előírja, ám a gyakorlat ma még lényegesen eltér ezektől az elvektől.

súlyos gazdasági és erkölcsi hiba - emelte ki - ha a tröszt vállalatai helyett, teljes hatáskörben dolgozik, s azokat az érdekeltségi rendszerből kizárja. gyakori az is, hogy a trösztön belüli vállalat munkájának nyereségessége, veszteségessége és a mérlegkészítés után visszakapott részesedés között nincs összefüggés. ezért a trösztök érdekeltségi rendszerét, gyakorlatát felül kell vizsgálni. a képviselő befejezésül arra hívta fel a figyelmet, hogy a vállalati törvény végrehajtási utasítását - a bizottsági viták, a képviselők javaslatai alapján - át kell dolgozni.

/folyt.köv./

17.15 rj

- 43 -

parlament

bkk. 3. folytatta... 21. folyt./rj

sőrés istván /szabolcs m, 10. vk./ a növényolajipari vál-

lalat nyirbátori üzemének művezetője egyetértett, hogy a vállalati törvényben megfogalmazták: a vállalat igazgatója feladatainak ellátásában a dolgozók közösségére támaszkodik. ez sok lehetőséget rejt magában, s ezek közül az egyik legfontosabb a munkásvezetők képzése, felkészítése, a káderek nevelése. jó példa erre a nyirbátori növényolajgyár, ahol a vezetők túlnyomó többsége gyári szakmunkásokból került ki, akik munka közben végezték a középiskolát az egyetemet. a vezetők helytállását, bizonyítja, a nyirbátori növényolajgyár 1.1 milliárd forintos termelési értékével a megye első vállalatai közé tartozik. fontos feladatnak tartják a kapacitások jó kihasználását, ennek érdekében például a növényolaj-gyártásban, a vagonok ki- és berakodásánál már folyamatos műszakban dolgoznak.

fontos tennivaló, hogy minél szélesebb körben ismertessék a törvényeket, rendeleteket, gazdaságpolitikai alapelveket és feladatokat, ne csak az eredményekről, a gondokról is tájékoztassák a dolgozókat. a gazdasági és a társadalmi szervezetek ezért jól meg kell szervezniük a tájékoztató munkát, a tudatos propagandát.

végül rámutatott: a vállalat feladata többek között a dolgozók jóléti, szociális és kulturális igényeinek kielégítése. szabolcs-szatmárban a munkások egy része még az országos átlagnál rosszabb körülmények között dolgozik. ezért a megye üzemeinek vezetői nagy erőfeszítésekkel igyekeznek kielégíteni minél magasabb szinten ezeket a jogos emberi igényeket. a munkahelyi viszonyok javítása egyúttal a társadalom tagjainak színvonalasabb ellátását, életmódját, életvitelét segíti elő, s így végső soron hat a termelésre is.

/folyt.köv./

17.18 rj

MK

-44 -

ll parlament

bkk 3. / folytatta ... 22. folyt./-ju

az állami vállalatokról szóló törvényjavaslat vitájában több képviselő nem jelentkezett hozzászólásra: dr. korom Mihály igazságügyminiszter válaszolt az elhangzott javaslatokra, észrevételekre. a felszólalásokból az csendült ki - hangzott a miniszter -, hogy az állami vállalatokról szóló törvény fontos eszköze lesz gazdaságpolitikai céljaink sikeresebb elérésének. tudnunk kell azonban azt is, hogy a törvény nem valamiféle csodaszer, amely egy csapásra megoldja minden gondunkat. csak egyik - jóllehet nagyon fontos - eszköze az előttünk álló feladatok sikeres végrehajtásának.

a parlamenti bizottságok által előterjesztett módosító javaslatokkal messzemenően egyetértett dr. korom Mihály, mivel - mint mondotta - azok elősegítik, hogy a törvény legyen még pontosabb, fejezze ki még világosabban az elérni kívánt célt. elhangzottak olyan javaslatok is, amelyeket a kormánynak, a minisztériumoknak, a főhatóságoknak a végrehajtási rendeletek kimunkálásakor és a végrehajtás gyakorlati segítésében, ellenőrzésében is feltétlenül figyelembe kell venniük.

a miniszter támogatta azt a képviselői javaslatot, amely szorgalmazta, hogy a kormány egy éven belül vizsgálja a trösztök helyzetét, s a törvény szellemével, rendelkezéseivel összhangban tegye meg a szükséges intézkedéseket. éppen azoknak az ellentmondásoknak a feloldása érdekében, amelyek a hozzászólásban kritikai élel fogalmazódtak meg.

más olyan észrevétel is elhangzott, amelyet feltétlenül hasznosítani kell a minisztertanácsi és a további végrehajtási rendelkezések kidolgozásában és véglegesítésében. így például a kollektív szerződések tartalmával kapcsolatos indítványokat, vagy azt, hogy az igazgatói feladatok valójában tágabb kört ölelnek fel, mint amit a törvényi felsorolás tartalmaz. magától értetődő, hogy - legmagasabb szintű jogszabályunkkal összhangban - e kérdések további részletezése az alacsonyabb szintű, kiegészítő jogszabályokra vár.

/ folyt. köv./

18.20/ju

MK

- 45 -

bkk 3. / folytatta ... 23. folyt./-ju

az igazságügyminiszter ezután az üzemi demokrácia fejlesztésével kapcsolatban hangoztatta: sok még a tennivalónk, javítanunk kell a demokratikus fórumok tartalmi munkáját, s bár az elmúlt évtizedekben sokat tettünk a munkahelyi demokratizmus gazdagításáért, vezetőktől és a beosztott dolgozóktól egyaránt nagyobb erőfeszítések szükségesek, hogy ezen a téren is előre lépjünk. kétségtelen, a demokratikus vezetés módszereivel az irányítás időigényes, s bizonyos értelemben nehezebb is, de a szocializmusban csak ez az egyetlen járható út. a demokrácia fejlesztése ugyanakkor nem csökkentheti az állami, a gazdasági vezetés és a politikai, a társadalmi szervek felelősségét.

a törvényjavaslat előkészítéséről szólva elmondta, hogy a javaslat kimunkálását nagy érdeklődés kísérte. jogászok, közgazdászok népes tábora formálta, s alkotó társadalmi vita gondolta tovább hosszú távra szabályozást adó rendelkezéseit. igaz, elhangzottak kritikai észrevételek is - többek között a bizottsági előadók részéről - azzal kapcsolatban, hogy a törvényalkotás és a tudomány együttműködését még szorosabbra kellene fűzni. az igazságügyminiszter egyetértett azzal, mondván, hogy a törvényelőkészítés módszerét tovább lehet és kell is fejleszteni. ugyanakkor kérte, hogy a tudományok művelői is legyenek aktívabbak, kezdeményezőbbek. nem kell minden esetben megvárniuk, amíg „szólnak nekik,,.

elhangzott az ülészakon olyan vélemény is, hogy a vállalatot nemcsak gazdasági termelő, hanem társadalmi- szervezeti egységnek is kell tekinteni, jóllehet ilyen jellegű tevékenységének formáit, módszereit nem mindig lehet számokkal mérni. ilyen például a közösségi szellem erősítése, ami elsősorban az egész kollektíva, valamint az állami vállalatoknál, gazdálkodó egységeknél működő párt, szakszervezeti, ifjúsági és más társadalmi szervek együttes tennivalói közé tartozik. tehát nem kifejezetten jogi kérdés.

/ folyt. köv./

18.30/ju

- 46 -

MK

bkk 3. / folytatta ... 24. folyt./-ju

a szabályozás csak segítheti a z előrehaladást, a helyes iránymutatást.

szólt a miniszter arról is, hogy döntési mechanizmusunk minden szintjén javítani kell a munkát a gyorsabb, operatívabb, felelősebb döntések meghozatala érdekében. s azért, hogy visszaszorítsuk a gazdasági és az állami élet területein még fellelhető bürokratizmust. azzal az észrevétellel kapcsolatban, hogy sok a jogszabály, tulzott a szakmai zsargon, megjegyezte: arra törekszünk, hogy a jogszabályok nyelvezete mindinkább megfeleljen a kívánalmaknak. bár teljes az egyetértés abban is, hogy a jogszabály-áradatnak véget kell vetni, az előrehaladás igen lassu. csak helyeslni lehet azt az követelményt is, hogy a magas szintű jogszabályok és a végrehajtási utasítások összhangjára nagyobb figyelmet kell fordítani.

a tervezet törvényerőre emelésével jelentős lépést teszünk, s a benne foglalt rendelkezések hatékony végrehajtása elősegíti szocialista céljaink gyorsabb elérését - mondotta befejezésül dr. korom minály.

ezután határozathozatal következett. az országgyűlés az állami vállalatokról szóló törvényjavaslatot, a bizottság által benyújtott módosító javaslatokkal együttesen, általánosságban és részleteiben egyhangulag elfogadta.

ezután interpellációk következtek.

/ folyt. köv./

18.40/ju

- 47 -

MK

parlament

bkk 3. / folytatta ... 25. folyt./-ju

varga jános / pest m., 11. vk./, a monori állami gaz-

daság állatorvosa az építésügyi és városfejlesztési miniszterhez és a pénzügyminisztériumi államtitkárhoz terjesztett be interpellációt. azt kérdezte: terveznek-e intézkedést a szociális követelményeknek nem megfelelő és zömmel a sokgyermekes, alacsony jövedelmű családok által lakott telepek gyorsabb ütemű felszámolására.

ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter

a pénzügyminisztériumi államtitkárral egyetértésben válaszolt az interpellációra. elmondotta, hogy az ezeken a telepeken élő családok lakáskörülményeinek javítása érdekében már eddig is számos központi intézkedés született. egyebek között lehetővé tették, hogy a rászorultak ingyen juthassanak telekhez, indokolt esetben 35 évre szóló kamatmentes hitelt kapjanak, s hogy az előtörlesztésnél csak a kölcsönösszeg 10 százalékát kelljen kifizetniük. ennek ellenére a képviselő kérdése jogos. hozzá kell azonban azt is fűzni - mondotta a miniszter -, az érvényben levő rendeletek lehetővé teszik, hogy a megyei tanácsok elnökei - indokolt esetben, a szociális körülményekre való tekintettel - az említett kölcsönök és törlesztések alól is felmentést adjanak.

ugyanakkor tervezzük, hogy 1978-ban - első lépésként - 20 ezer forinttal emeljük az építési és a vásárlási kölcsönök összegét. másrészt tervezzük azt is, hogy a megvalósításhoz szükséges építési kapacitást növeljük a tanácsai költségvetési üzemek bevonásával és termelési adó-mentesítéssel is. az v. öt-éves terv ezzel kapcsolatos programjának vizsgálata alapján pedig a jövő év első felében az ilyen, szociális követelményeknek meg nem felelő telepe_k gyorsabb ütemű felszámolására további intézkedéseket is kívánunk tenni.

az interpelláló képviselő és az országgyűlés a miniszter válaszát egyhangulag elfogadta.

/ folyt. köv./

18.45/ju

- 48 -

NK

parlament

bkk 3. / folytatta ... 26. folyt./-ju

baráth endre / pest m. 29. vk./ madarasi attila pénzügyi államtitkárhoz interpellált:

ügyi államtitkárhoz interpellált:

- pest megyében a különböző szociális, oktatási és köznevelődési intézmények fenntartásához, működtetéséhez jelentős anyagi és szellemi segítséget adnak az üzemek és a szövetkezetek. a tanácsok mind több támogatást kérnek, ám jelenleg nincs érvényben olyan állásfoglalás, amely a növekvő segítséget biztosítaná, és a forrást is megmutatná. ezért az állami vállalatok és szövetkezetek számos megoldása - a legjobb szándék mellett is - szabálytalan. a jóléti és kulturális alap csak az óvodák, bölcsődék együttes fenntartására ad lehetőséget. várható-e a közel jövőben a meglévő ellentmondást fel-

oldó minisztériumi állásfoglalás?

madarasi attila pénzügyi államtitkár válaszában kiemelte, hogy tavaly a vállalatok jóléti és kulturális alapját függetlenítették a nyereségtől és lehetőséget adtak a gyermekintézmények - a tanáccsal közös - fenntartáshoz. gyakran azonban a vállalatok csak fizetnek, s a viszorzás nincs arányban hozzájárulásukkal, s ezért a támogatást tehernek érzik. a legtöbb nehézséget a társadalmi munkával épített intézmények fenntartása okozza. keresni kell, hogy az üzemeltetés átmene-ti gondjait kommunista műszakokéért átutalt jövedelemmel, vagy más társadalmi munka segítségével miképp lehetne enyhíteni. a következő ötéves tervidőszakban pedig - mondotta madarasi attila - megvizsgálják, hogy továbbra is kellene-e a jelenlegi pénzügyi kötelezettségek, vagy esetleg újabb megoldással biztosítható a működés.

az országgyűlés a pénzügyi államtitkár válaszát tudomásul vette. baráth endre az interpellációra adott feleletet azzal fogadta el, hogy vizsgálják meg, miként lehet a vállalati támogatást - gyermekintézményekhez hasonlóan - a szociális és egészségügyi intézmények fenntartására is kiterjeszteni.

ezzel az országgyűlés téli ülészsaka - amelynek pénteki napján az elnöki tisztet felváltva töltötte be apró antal, péter jános és raffai sarolta - befejezte munkáját.

/ folyt. köv./

18.50/ju

- 49 -

NK

bkk 3. / folytatta ... 25. folyt./-ju

varga jános / pest m., 11. vk./, a monori állami gaz-

daság állatorvosa az építésügyi és városfejlesztési miniszterhez és a pénzügyminisztériumi államtitkárhoz terjesztett be interpellációt. azt kérdezte: terveznek-e intézkedést a szociális követelményeknek nem megfelelő és zömmel a sokgyermekes, alacsony jövedelmű családok által lakott telepek gyorsabb ütemű felszámolására.

abrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter

a pénzügyminisztériumi államtitkárral egyetértésben válaszolt az interpellációra. elmondotta, hogy az ezeken a telepeken élő családok lakáskörülményeinek javítása érdekében már eddig is számos központi intézkedés született. egyebek között lehetővé tették, hogy a rászorultak ingyen juthassanak telekhez, indokolt esetben 35 éveseszló kamatmentes hitelt kapjanak, s hogy az előtörlesztésnél csak a kölcsönösszeg 10 százalékát kelljen kifizetniük. ennek ellenére a képviselő kérdése jogos. hozzá kell azonban azt is fűzni - mondotta a miniszter -, az érvényben levő rendeletek lehetővé teszik, hogy a megyei tanácsok elnökei - indokolt esetben, a szociális körülményekre való tekintettel - az említett kölcsönök és törlesztések alól is felmentést adjanak.

ugyanakkor tervezzük, hogy 1978-ban - első lépésként - 20 ezer forinttal emeljük az építési és a vásárlási kölcsönök összegét. másrészt tervezzük azt is, hogy a megvalósításhoz szükséges építési kapacitást növeljük a tanácsai költségvetési üzemek bevonásával és termelési adó-mentesítéssel is. az v. öt-éves terv ezzel kapcsolatos programjának vizsgálata alapján pedig a jövő év első felében az ilyen, szociális követelményeknek meg nem felelő telepek gyorsabb ütemű felszámolására további intézkedéseket is kívánunk tenni.

az interpelláló képviselő és az országgyűlés a miniszter válaszát egyhangulag elfogadta.

/ folyt. köv./

18.45/ju

NK

bkk 3. / folytatta ... 26. folyt./-ju

baráth endre / pest m. 29. vk./ madarasi attila pénzügyi államtitkárhoz interpellált:

- pest megyében a különböző szociális, oktatási és köznevelődési intézmények fenntartásához, működtetéséhez jelentős anyagi és szellemi segítséget adnak az üzemek és a szövetkezetek. a tanácsok mind több támogatást kérnek, ám jelenleg nincs érvényben olyan állásfoglalás, amely a növekvő segítséget biztosítaná, és a forrást is megmutatná. ezért az állami vállalatok és szövetkezetek számos megoldása - a legjobb szándék mellett is - szabálytalan. a jóléti és kulturális alap csak az óvodák, bölcsődék együttes fenntartására ad lehetőséget. várható-e a közel jövőben a meglévő ellentmondást fel-

oldó minisztériumi állásfoglalás?

madarasi attila pénzügyi államtitkár válaszában kiemelte, hogy tavaly a vállalatok jóléti és kulturális alapját függetlenítették a nyereségtől és lehetőséget adtak a gyermekintézmények - a tanáccsal közös - fenntartáshoz. gyakran azonban a vállalatok csak fizetnek, s a viszonzás nincs arányban hozzájárulásukkal, s ezért a támogatást tehernek érzik. a legtöbb nehézséget a társadalmi munkával épített intézmények fenntartása okozza. keresni kell, hogy az üzemeltetés átmeneti gondjait kommunista műszakokért átutalt jövedelemmel, vagy más társadalmi munka segítségével miképp lehetne enyhíteni. a következő ötéves tervidőszakban pedig - mondotta madarasi attila - megvizsgálják, hogy továbbra is kellenek-e a jelenlegi pénzügyi kötöttségek, vagy esetleg újabb megoldással biztosítható a működés.

az országgyűlés a pénzügyi államtitkár válaszát tudomásul vette. baráth endre az interpellációra adott feleletet azzal fogadta el, hogy vizsgálják meg, miként lehet a vállalati támogatást - gyermekintézményekhez hasonlóan - a szociális és egészségügyi intézmények fenntartására is kiterjeszteni.

ezzel az országgyűlés téli ülészsaka - amelynek pénteki napján az elnöki tisztet felváltva töltötte be apró Antal, Péter János és Raffai Sarolta - befejezte munkáját.

/ folyt. köv./

18.50/ju

NK

parlament

bkk 3. / folytatta ... 27. folyt./-ju

ka szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk 3. / folytatta .../ sz. hirre.

a 22. folytatás 3. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: ... a kormány egy éven belül vizsgálja meg a trösztök helyzetét ...

a 23. folytatás 2. bekezdésének 9. sorában a szöveg helyesen: ... egyetértett ezzel, mondván, hogy a ...

a 26. folytatás 1. bekezdésének 1 sorában és a 4. bekezdés 2. sorában a név helyesen: barát endre /n nélkül/

x x x

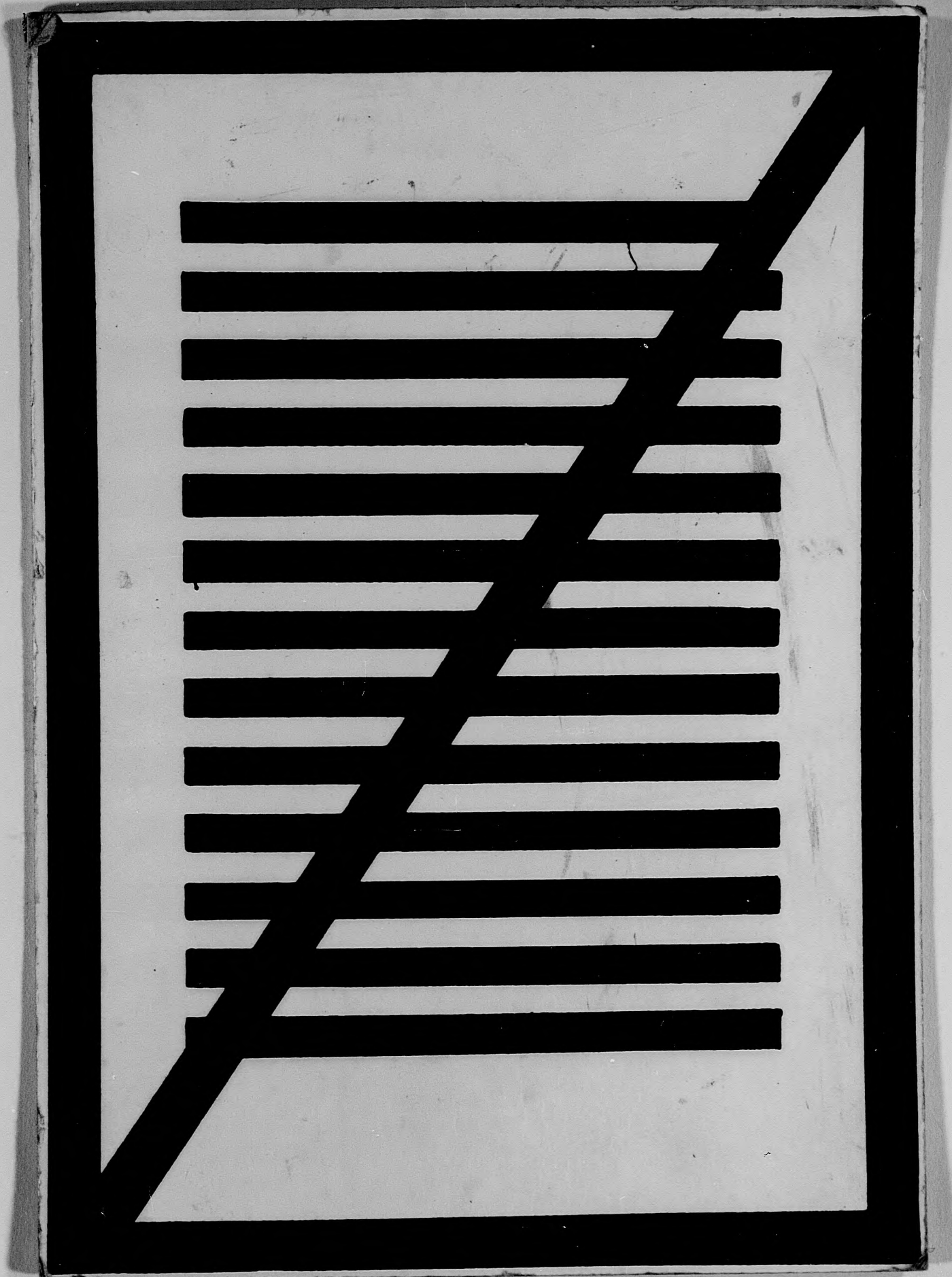
az 1977. december 16-i ülés felszólalói:

kollár józsef
ifj. sári jános
madarasi attila
korom mihály
vida miklós
földi lászlóné
sipos józsef
horányiné fehér zsuzsa
nagy Márta
jazbinsek vilmos
keserü jánosné
makkos antalné
törő sándor
pályi sándorné
falk miklós
sörös istván
korom mihály
varga jános
ábrahám kálmán
barát endre
madarasi attila
/mti/

--

19.00/ju

- 50 -

parlament

bkk 3. / folytatta ... 27. folyt./-ju

ka szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk 3. / folytatta .../ sz. hirre.

a 22. folytatás 3. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: ... a kormány egy éven belül vizsgálja meg a trösztök helyzetét ...

a 23. folytatás 2. bekezdésének 9. sorában a szöveg helyesen: ... egyetértett ezzel, mondván, hogy a ...

a 26. folytatás 1. bekezdésének 1 sorában és a 4. bekezdés 2. sorában a név helyesen: barát endre /h nélkül/

x x x

az 1977. december 16-i ülés felszólalói:

kollár józsef
ifj. sári jános
madarasi attila
korom mihály
vida miklós
földi lászlóné
sipos józsef
horányiné fehér zsuzsa
nagy Márta
jazbinsek vilmos
keserü jánosné
makkos antalné
törő sándor
pályi sándorné
falk miklós
sörös istván
korom mihály
varga jános
ábrahám kálmán
barát endre
madarasi attila
/mti/

-. -

19.00/ju

- 50 -

bb 49. kántor sándor életműve a néprajzi muzeumban

t me/s/ny -cz

1977 december 16.

a miskai-korsók, irókás tálak világhírű mestere kántor sándor ismét kiállít a fővárosban. az idős karcagi fazekas, aki a felújított középtiszai fazekas központok hagyományából alakította ki egyéni stílusát, és elsők között kapta meg a „népművészet mestere” címet, ezúttal életművét mutatja be a néprajzi muzeumban. a népi iparművészeti tanács közreműködésével rendezett tárlat demonstrálja a magyar fazekasművész uttörőjének több mint fél-évszázados munkásságát. a kiállított mintegy 400 alkotás között láthatók a pálya kezdetén készült emberfigurák a tiszafüredi ornamentikájú miskák, madárvázák, a sárospataki, a pásztói motivumokat hordozó mázas edények. ma is érdeklődésre tartanak számot az óriás tálak, butykosok, valamint a brüsszeli világkiállításon díjat nyert madár-és emberfigurái. műhelyrészletek, fotók érzékel-
tetik a kerámia készítés folyamatát. a sok-sok diploma és kitüntetés a művész, e népművészeti ág megbecsülését, elismerését jelzi. a pénteken megnyitott kiállítás-, amelyen részt vett a ma is tevé-
kény, ifjú népművészek mestere - májusig tekinthető meg./mti/

-. -

bb 51. kitüntetés

pf/ny -cz

1977 december 16.

az elnöki tanács simon mőzesnének, az mszmp kb párttörténeti intézetének társadalmi munkatársának, több évtizedes munkásszolgalmi tevékenysége elismeréseképpen, születésnapja alkalmából, a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitünteté-
st aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, minisz-
terelnökhelyettes adta át. az átadásnál jelen volt vass henrik, a
központi bizottság tagja, a párttörténeti intézet igazgatója./mti/

15.40/ny

-. -
-29-

KUS
Kó JM

bb.50. 25 éves hazánk első vidéki rádióállomása

vid/p kz -cz

1977. december 16.

25 évvel ezelőtt, 1952. december 16-án sugárzott először műsort hazánk első vidéki rádióállomása, a nyíregyházi stúdió.

adáskörzete fokozatosan bővült s 1953-tól már ^{két} megye - szabolcs-szatmár és

hajdu-bihar - lakóinak szoltak programjai. adásait nemcsak hazánkban, hanem kelet-szlovákia, a kárpátontul és a romániai szatmár tájain is hallhatják.

a kezdeti egyórás műsort 1976. októberétől másfélórás váltotta föl. a nyíregyházi stúdió naponta 17 és 18.30 óra között jelentkezik a 240 méteres középhullámon s tájékoztatja két megye lakóit a terület eseményeiről. közkedveltek közéleti, várospolitikai, közlekedési és sportforumai, amelyeken szót kapnak a két megye vezetői és lakói egyaránt. /mti/

-. -

bb.52. több élelmiszert adott az ipar - az édosz központi vezetőségének ülése

t jf/pf/p ie -cz

1977. december 16.

a mezőgazdasági termelők fokozódó kínálata nyomán idén, az elmúlt évinél lényegesen nagyobb mennyiségű élelmiszert adott az ipar, - állapította meg pénteki ülésén az édosz központi vezetősége. a legutóbbi felmérés szerint, október elejéig az elmúlt év azonos időszakához képest, közel 11 százalékkal fokozódott a termelés, s az előzetes adatok alapján a negyedik negyedévi előirányzatokat is túlteljesítik az üzemek. az élelmiszeripari ágazatok mindegyike fokozta az árukibocsátást, legnagyobb mértékben a borászat és a növényolajipar - mintegy 20 százalékkal - de lényegesen több terméket bocsátott a kereskedelem rendelkezésére a húsp~~ipar~~ és a tejipar is. a húsipar 14 százalékkal nagyobb mennyiségű tökehúst és feldolgozott terméket értékesített. a tervezettnél nagyobb mértékű árukibocsátás nyomán egész évben kiegyensúlyozott volt a lakossági ellátás.

/folyt köv./
15.35/p

16.50
MK

-30-

bb.52. / több élelmiszert adott.....folyt/p

megállapították, hogy az ipar eredményei nagymértékben összefüggenek az élőlomunka javuló hatékonyságával. az élelmiszeripar az előzetes számítások szerint több mint 9 százalékkal fokozta a termelékenységet, legjobban a növény-olajipar, kerekén 24 százalékkal. viszont az egy órára jutó termelés nem növekedett ilyen arányban; az ipar kapacitása különösen a mezőgazdasági betakarítási csúcsheteken a kívántnál kisebb volt, emiatt az üzemekben túlórázni kellett, s ez némileg rontotta az egységnyi időre jutó termelési eredményeket. mindent egybevetve azonban a termelés felfutásának 92 százalékat a termelékenység emelkedése fedezte, ez az utóbbi évek egyik legjobb eredményének számít.

az élelmiszeriparban a termeléssel általában arányosan nőttek a bérek, a tavalyinál 10,5 százalékkal magasabbak. a mém és az édosz a bérezéssel kapcsolatban több rendkívüli intézkedést hozott; a minisztérium több esetben bérreferenciára adott engedélyt, s így módon az egyes élelmiszeripari ágazatok dolgozóinak átlagbérei közeledtek egymáshoz. az ipar a tavalyinál érzékenyebben nagyobb alapanyag-kínálat nyomán a bérfejlesztést általában jól megtervezte, mert a kedvező eredmények alapján az üzemek bátrabban merték vállalni a bérfejlesztéssel együttjáró adóterheket. egyes esetekben az átlagot jóval meghaladó béremelést is végrehajtottak, főként ott, ahol a feldolgozásnál erős fizikai munkára, az átlagosnál nagyobb szakértelemre volt szükség.

a központi vezetőség határozatot fogadott el a jövő évi ipari termelés fokozásával kapcsolatban; arra hívták fel az üzemeket, hogy a brigádok vállalásaiknál jobban vegyék figyelembe az egyéni teljesítményeket és karolják fel azokat az üzemszervezési és műszaki ujitásokat, amelyek szoros összefüggésben vannak a termelő berendezések lehető legjobb kihasználásával.

/mti/

15.45/p

16.55
MK

-. -

-31-

bb 53. a szerkesztőségek figyelmébe !

-----
mai bb 43. hírünk / pest - megyei kishajózási.../
kérjük 2. hirként hozzávenni:

budakalász-lugasziget r évátkelés december 19-től csak szer-
dán, szombaton és vasárnap üzemel./mti/
-.-

bb 55. díjnyertes fizikakönyv - kihirdették az 1977. évi tankönyv-
pályázat eredményét

t ts/kné/ny -cz

1977 december 16.

pénteken az országos pedagógiai intézetben ünnepélyesen át-
adták a díjakat az 1977-es tankönyvpályázat nyertesei-
nek. az oktatási és a kulturális minisztérium közös rendelete alap-
ján immár harmadizban hirdette meg pályázati felhívását a tankönyv-
kiadó, hogy a tankönyvirás nehéz munkájába szaktudomány és a
pedagógiai gyakorlat legkiválóbb művelőit bevonva előkészítse az
új tankönyvprogramot.

miklósvári sándor, az oktatási minisztérium főtanácsosa,
az országos pedagógiai intézet főigazgatója az ünnepélyes díjki-
osztályt bevezető beszédében elmondta, hogy a beérkezett pályá-
munkák között számos tartalmilag, módszertanilag kiváló alkotás
talált a bíráló bizottság: a sok hasznos ötlet, javaslat a
pályázók nagy pedagógiai és szakmai felkészültségéről tanuskodott.
a 94 pályamunka között mindössze 12 akadt, amely nem részesült ju-
talomban. a pályázat kiemelt első díját - 20 ezer forint jutalmat - a szegedi juhász gyula tanárképző főiskola kutatócsoportja
nyerte ez általános iskola 8. osztálya számára készített fizika-
könyvével. első díjjal jutalmazták a következő általános iskolai
tankönyveket: dr. udvarhelyi károly földrajzkönyvét, tótn-györgy
józsef technika-tankönyvét, mártonfiné vihar judit orosz nyelv-
könyvét, sárik tibor, valamint kiss zsuzsa és perczel sándor ké-
miakönyvét. a gimnáziumi tankönyvek közül veres andrás és szege-
dy-maszák mihály kiváló irodalomtörténeti tankönyvét, závodszky
géza történelem-és nalics lászló fizikakönyve részesült első díj-
ban, valamint dr. berend mihály szakközépiskolai biológia könyve.
a tankönyvkiadó már megkezdte az első díjas szerzőkkel, illetve
a módszertani szempontból jól sikerült művek alkotóival a szer-
ződéskötést./mti/
-.-

16.00/ny

-32-

16.10/ny

bb.56. ujjászületik a ganz mávag - sajtótájékoztató a vállalat
10 éves fejlesztési programjáról

t ol/kné/p ie -cz

1977. december 16.

az állami tervbizottság közelmúltban hozott határozata alap-
ján az elkövetkező egy évtized alatt ujjászületik a ganz mávag,
az ország egyik legnagyobb gépipari vállalata. a több éves előkészí-
tő munka, magasszintű tárgyalások sorozata után kialakult fejleszt-
ési koncepciót pénteken ismertették meg az újságírókkal a 17 ezer
dolgozót foglalkoztató budapesti gyáróriás vezetői.

bár termékei iránt tartós és egyre növekvő kereslet nyilván-
ult meg, a vállalat majd tíz év óta időről időre megújuló gondok-
kal küzd; nem kielégítő a munka hatékonysága, s jelentős állami tá-
mogatást kellett igénybevenniük. pedig a ganz mávag a hazai beru-
házási javak fejlesztésén és termelésén túl jelentős részt vállal
a népgazdaság export-árualapjának biztosításában, valamint a tőkés
import csökkentésében is. fejlesztésigényes, több vertikumban, szé-
leskörű kooperációban, hosszú átfutással és zömében egyedileg gyár-
tott termékei- elsősorban a vízgépek, a hidak, a daruk, a vasuti
járművek- nemcsak a vállalatnak, hanem a magyar gépiparnak is ne-
vet szereztek a nemzetközi piacon. a problémák gyökere egyfelől
a termelési szerkezetben, másfelől az elavult, erősen elhaszná-
lódott állóeszköz állományban, s az ezekhez rögződött korszerűt-
len technológiában keresendő.

a vállalat helyzetének rendezésével a felsőbb párt- és állami
szervek az elmúlt években többször is foglalkoztak, segítsé-
gük azonban csak enyhítette, de nem oldhatta meg az alapvető prob-
lémákat. ezek felszámolására az állami tervbizottság által jóváha-
gyott tíz éves fejlesztési koncepció a hivatott. ennek megfelelő-
en lényegesen megváltozik a termelés szerkezete. a termékek piaci
kereslete hosszú távon biztosított, és ez lehetővé te-
szi, hogy a gazdaságosabb termelési szerkezet lényegében a meglévő
vállalati profilkeretében, az egyes gyártási tevékenységek kedvező
irányu és mértékű arányváltoztatásával, valamint az egyes tevékeny-
ségeken belüli választékos gyártmánystruktúra-fejlesztéssel va-
lósuljon meg. ennek megfelelően 1987-ben, a korszerűsített ter-
melés teljes felfutásának idejére az összetevékenységen belül a
gépgyártás aránya az 1975. évi 22-ről 38 százalékra nő. a
főszűlyt a jövőben a közép-és nagyteljesítményű szivattyúk, turbi-
nák, elzáró-szerkezetek, olajbányászati berendezések, kompresszo-
rok és hajtóművek előállítására, helyezik, mint ahogy növelik a
vasuti járművekhez kapcsolódó gépi berendezések, /az exportban is
nagyon kelendő dieselmotorok, hajtóműegységek, pótalkatrészek/ gyár-
tását is.

/folyt köv-/
16.10/p

-33-

16.10/ny

bb.56. /ujjászületik.....folyt/p

a termelési előirányzatokat a vállalat gyártmányfejlesztési bázisa, valamint licenc és know-how vásárlások alapozzák meg. jelentős szerepe lesz a gépgyártásban az atomerőművi berendezések előállításának; Vinnen várja számos berendezését az épülő paksi erőmű is. az acélszerkezet-gyártásban- amellyel szemben olyan nagyok az igények, hogy kapacitását 1985-ig már le is kötötték- különféle egyedi és tipizált emelőgépek, hidak, daruk, metró-szerkezetek, gyárak acélszerkezeti berendezéseinek előállítására, technológiai szerelésének fejlesztésére kerül sor. korszerűsödik a vasúti járműgyártás is, kapcsolódva ahhoz a tervhez, hogy a máv-ot az fővonalakon közlekedő összes mozdony típusokkal hazai gyártásból látják majd el. az 1800 lóerős dízel-mozdonyok és az ötezer lóerős villamos mozdonyok járműszerkezetei nagy keresletnek örvendenek a tőkés piacokon is, s így lehetőség nyílik az export fokozására. a felvonógyártás a növekvő hazai igények kielégítését szolgálja: 1985-re már évi 1400 felvonóval. a meleggüzemű tevékenység korszerűsítése a belső szükségleten kívül elsősorban a szerszámgépek, a közúti járművek, kábelgépek öntvényeinek gyártását helyezi a középpontba.

előreláthatólag változik az értékesítés szerkezete is. a belföldi igények jobb kielégítése mellett várhatóan a dollár viszonylatu export fejlődik a legdinamikusabban, aránya az össz-exporton belül a jelenlegi 30 százalékról körülbelül 70 százalékra növekszik.

a termelési szerkezet átalakulásának és a jelenlegi termelés megközelítőleg háromszorosára növelésének feltétele- számolva a budapesti gyártelepeken tíz év alatt várható körülbelül 35 százalékos létszámcsökkenéssel - a technológiák gyökeres javítását és a vállalat átfogó rekonstrukcióját kívánja meg. a rekonstrukció fejlesztési költsége megközelíti a 12 milliárd forintot, amiből 3.9 milliárdot még ebben a tervidőszakban használnak fel. a gyakorlatilag már meg is kezdődött rekonstrukció során a vállalat telephelyein jelentős szanálást hajtanak végre. megszűnik a zsúfoltság; a törzstelep beépítettsége a jelenlegi 71-ről 56 százalékra csökken. megújul a gépállomány jelentős része is. mindez együttesen a gazdálkodás hatékonyságának, jövedelmezőségének javítását célozza. a fejlesztő és a szervező tevékenység alapján különösen gyors ütemű fejlődést várnak a termelő munka hatékonyságában. az építkezések, a nagyarányú gépbeszerzések mellett nagy gondot fordítanak a közüzemek korszerűsítésére és a szociális létesítményekre, ezekre az előirányzott beruházási összegből tíz év alatt több mint három milliárd forintot fordítanak.

/folyt köv./
16.30/py

AKC
MK

-34-

bb.56./ ujjászületik.....2.folyt/p

a gazdaságosabb termelési szerkezet kialakítása, a fejlett technika széleskörű bevezetése, a termelőegységek racionális területi átrendezése, az előregedett épületek lebontása, korszerű munkahelyek létrehozása a vállalat egészét megújítja, s ezáltal a ganz mávag-ból az évtized végére kialakul népgazdaságunk egyik legkorszerűbb gépipari nagyüzeme./mti/

--

bb.58. magyar-svájci tudományos együttműködési megállapodás

kné/ny -cz

1977. december 16.

a magyar tudományos akadémia és a svájci tudományos és kutatási hivatal két évre szóló tudományos együttműködési megállapodást kötött, amelyet magyar részről szentágothai jános, az mta elnöke, svájci részről pedig urs hochstrasser, a tudományos és kutatási hivatal igazgatója írt alá. a két intézmény vezető tudósok és fiatal tudományos-kutatók cseréjét határozta el a kölcsönösség alapján, kutatómunka végzésére, előadások, szemináriumok tartására. tervbe vettek közös tudományos konferenciák, kiállítás rendezését, s megállapodtak abban, hogy elősegítik a tudományos közlemények és információk cseréjét./mti/

--

bb.59. elhunyt pavlovszky ferenc

kné /p ie -cz

1977. december 16.

pavlovszky ferenc, a szakszervezetek országos tanácsának alelnöke, a nyomdász szakszervezet elnöke, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. temetéséről később intézkednek.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége, a nyomda-ápapiripar - és sajtó dolgozói szakszervezetének elnöksége. /mti/

--

16.35/p

AKC
MK

-35-

tttbb 54. elutazott budapestről a spanyol békemozgalmi küldöttség

s/ny -cz

1977 december 16.

az országos béketanács meghívására december 12-16 között kétfelű spanyol békemozgalmi delegáció tartózkodott hazánkban. juan jose rodriguez, a „justicia y paz”, főtitkárát és milan-gros navalt, az európai biztonsági és együttműködés spanyol nemzeti bizottságának tagját parlamenti nívonalán fogadta péter jános, az országgyűlés alelnöke. a küldöttség részt vett az országos béketanács ügyvezető elnökségének ülésén, ahol tájékoztatót tartott a spanyol békeszerető erők tevékenységéről és a spanyolországi belpolitikai helyzetről. találkozott az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának vezető képviselőivel, látogatást tett az obt katolikus bizottságánál. a kétoldalu tárgyalásokon megállapodás jött létre a magyar és a spanyol békemozgalom közötti jövőbeni együttműködésről, az európai biztonság megszilárdításáért, a leszerelésért és a társadalmi haladásért folytatott küzdelemben. a delegáció pénteken elutazott budapestről./mti/

-. -

bb 57. aranyat és farmernadrágot csempészett - külföldi kalandort ítélték el győri

vid/kz/ny -cz

1977 december 16.

egy évi és két hónapi szigorított börtönmre ítélték a győri megyei bíróság mohamed samih jamil dashoun 40 éves jordániai állampolgárt. az elítéltek közep-európa és néhány nyugati ország volt a vadászterülete. az országokat és felelőségeket is sűrűn cserélte. 1974-ben, amikor először 1 évre ítélték hazánkban, még magyar felesége volt, most azonban már lengyel asszonnyal érkezett győribe.

az ügy érdekessége, hogy mohamedet az ítélet letöltése után kiutasították magyarországról. büntetésének letöltése után új utat választott, amivel ismét látogatni kezdte a nem kívánt vendég hazánkat. újabb lebukása 1977 nyarán történt, amikor is győri bűntársának olaszországból továbbeladásra 95 ezer forint értékű aranyékszert és farmernadrágot hozott. a társ rózsza józsefné született kovács ilona 52 éves győri lakost a csempészholmi értékesítése közben érték tetten. őt egy évi szabadságvesztésre ítélték jogerősen, de a végrehajtását a bíróság két évi próbaidőre felfüggesztette.

a még meglévő aranygyűrűket, nyakláncokat és farmernadrágokat, s az eladottakért kapott pénzt a bíróság elkobozta. egyúttal ismét elrendelte a csempésznek a büntetés letöltése utáni kiutasítását magyarországról./mti/

-. -

-36-

16.10/ny

AKK

bb.60. a világ ifjúsága elítéli a neutron bombát

p -cz

1977. december 16.

a demokratikus ifjúsági világszövetség nyilatkozatban csatlakozott ahhoz a világméretű kampányhoz, amely tiltakozik a neutron bomba gyártása ellen. a divsz hangsúlyozza, hogy az egyesült államoknak a neutron bomba gyártásával kapcsolatos szándéka ellenkezik a helsinki záróokmány szellemével és tartalmával, növeli egy nukleáris háború kirobbanásának veszélyét, fenyegeti az enyhülést, a népek közötti együttműködést és a világbékét. a divsz felhívja tag- és baráti szervezeteit, a világ egész demokratikus és haladó ifjúságát, hogy politikai hovatartozásától függetlenül, minden eszközzel tiltakozzék az újabb tömegpusztító fegyver gyártása ellen és fokozza erőfeszítéseit a további enyhülésért, a békéért, a népek közötti egyetértésért és a teljes leszerelésért. „a világ ifjúsága, amely valamennyi már meglévő tömegpusztító fegyver betiltása mellett foglal állást, nem mond a neutron bombának, - fejeződik be a divsz nyilatkozata.

a divsz sajtóosztálya/mti/

-. -

bb.61. kevés a napközi, zsúfoltak a meglévő termek -vita egy népfrent-felmérés nyomán

t ma/gk/p pr -cz

1977. december 16.

az általános iskolai napközis helyzetét vizsgálta k. nógrád, borsod-abauj-zemplén, szolnok, baranya és pest megye 27 városában és nagyközségében a megyei népfrentbizottságok. a tapasztalatokat a hazafias népfrent országos tanácsa nő- és nétegpolitikai bizottságának pénteki tanácskozásán összegezték. megállapították, hogy bár az elmúlt öt év alatt megkétszereződött a napközibe járó tanuló száma, a fejlődés csak látszólagos. új termek ugyanis alig épültek, többségében a napközis csoportokat duzzasztották fel. sok helyütt 45-50 általános iskolással foglalkozik egyetlen pedagógus.

pedig ma már vidéken is mind több anya vállal munkát és felügyelet nélkül maradnak a gyermekek. égető kérdés tehát, hogy a diákok napközis elhelyezését megoldják, hiszen a személyiségfejlődésben a nevelés legalább oly fontos tényező, mint az oktatás.

/folyt köv./
16.50/p

-37-

AKK

bb.61./kevés ....folyt/p

a felmérés szerint a legtöbb iskolában tantermekben, ebéd-
lőkhöz foglalkoznak a napközis gyerekekkel és baranya megyében
akad olyan iskola, ahol dohos levegőjű helyiségben tanulnak a
diákok és az étkezést beomlás fenyegeti. általában hiányzik a
pihenőszoba, ahol a házi feladattal végző gyerekek pihenhetnének,
játszhatnának anélkül, hogy a többi, még tanuló társukat ezzel zavar-
nák. általános és kedvező tapasztalat viszont, hogy a napközis
csoportok rádióval, magnetofonnal, televízióval, vetítővel tenetik
változatossá az oktatást és a kikapcsolódást és a szabadpolcos
könyvtár is szinte mindenütt megtalálható. az egészséges testmoz-
gás viszont majd mindenütt hiányzik, mert a tornatermeket és a
sportudvarokat még ott se nagyon használhatják a napközisek,
ahol egyáltalán mód lenne a mozgásra.

a mosdási és tisztálkodási lehetőségekkel sincs minden
rendjén. a falvakban általában a mosdótál vizében 15-20 gyermek
most kezet, s a zsufoltság miatt ott sem biztosított a rendszeres,
étkezés előtti tisztálkodás, ahol már bevezették a folyóvizet.
egybehangzó a panasz: kicsinyek az étkezőhelyiségek, s mivel egy
csoportban túl sok a gyerek, órákra elhúzódik az ebédelté-
tés. az étkezésről megoszlanak a vélemények, de majd mindenütt
vitaminusabb, változatosabb ebédet kérnek a nevelők és a gye-
rekek. az érintett megyék terveit mérlegre téve adódik a
következtetés: gyorsabb fejlesztéssel a közel jövőben nem számol-
nak és a távolabbi elképzelések sem mindenütt megnyugtatóak.

a felmérést végző szakemberek szerint nagyobb gondot kell
forítani a napközis nevelők helyzetére. vitathatatlan ugyanis,
hogy olyan pedagógusok kellenének, akik nemcsak a tanításhoz ér-
tenek, hanem műveltségük, kulturáltságuk is meghaladja az átlagot,
hiszen a sokoldalúság elengedhetetlen lenne! a napközis neve-
lőnek értenie kell a kulturált játék- és sportfoglalkozások meg-
tervezéséhez, vezetéséhez, hogy a gyerekek szabad idejét hasznosan
töltsék ki. mindez azért is fontos, mert a napközis tanulók
legnagyobb része fizikai dolgozók gyermeke., akik különösképpen
igénylik a nevelési, oktatási többletet.

a napköziben dolgozó nevelők jó része viszont képe-
sítés nélküli, s tiszteletre méltó akarással igyekeznek a tanulók-
kal foglalkozni. vállalják, hogy a többi általános iskolai peda-
gógusnál tetemesen többet dolgoznak s a felsorolt körülmények
miatt munkájuk jóval nehezebb a tanítókéknál. az összegzések sze-
rint a közvélemény fokozott figyelme, nagyobb társadalmi
törődés, az eddiginél is több anyagi és erkölcsi megbecsülés je-
lenthet változást a napközis helyzetében./mti/

17.10/p

17.10/p

-38-

bb.62. nemzetközi gyermekrajz-kiállítás

t da/tm/p pr -cz

1977. december 16-.

gyermekrajzok színes rajzai, festményei, szöttesei, kerámiái,
selyemre batikolt alkotásai láthatók az ndk kulturális és tájé-
koztató központjában pénteken megnyílt „a barátság kőolajveze-
ték országai mentén”, című nemzetközi gyermekrajz-kiállításon.

a tárlatot g. dannehl, a schweidi kőolajkombinát vezetőségének
tagja nyitotta meg. a látogatók - elsősorban a gyermekek- érdeklő-
désének felkeltését, rajzolásához való kedvét szolgálják a terem-
ben elhelyezett rajzlapok és színes ceruzák. a kiállítás január
6-ig tekinthető meg az ndk kulturális és tájékoztató központjá-
ban./mti/

--

bb 64. huszonöt éves az országos onkológiai intézet

t ug/pf/ny la

1977 december 16.

pénteken a magyar tudományos akadémián tartotta negyed-
százados jubileumi ünnepségét az országos onkológiai intézet.
az ünnepségen megjelent schultheisz emil egészségügyi miniszter,
n.n. blohin, a szovjet orvostudományi akadémia elnöke, a moszk-
vai kísérleti és rákkutató intézet igazgatója, valamint a magyar
tudományos élet számos képviselője.

ó klinikai

schultheisz emil a népköztársaság elnöki tanácsa nevében
a jubileum alkalmából az intézetben végzett kiemelkedő munkájá-
ért a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést nyújtotta át
bihari ödön főorvosnak.

n.n. blohin üdvözölte az országos onkológiai intézet mun-
katársait. ezután eckhardt sándor főigazgató méltatta az inté-
zet 25 éves eredményeit, majd sugár jános, az onkopatológiai ku-
tató intézet igazgatója a daganat-kutatás eredményeiről számolt
be.

x x x

/folyt köv/
19.00/ny

-39-

20.10/p

bb 64. / huszonöt éves ...folyt/ny

délután az intézetben eckhardt sándor és vezető munkatársai sajtótájékoztatót tartottak. ezen egyebek között elhangzott hogy a rákos daganatok nem egyik pillanatról a másikra fejlődnek ki, hanem körülbelül 10-15 év alatt. ezért is különös jelentőségük van a szűrővizsgálatoknak, amelyeken évente csaknem ötszáz ezren vesznek részt. a rosszindulatú daganatok a korai stádiumban még gyógyíthatók. mindenkinek érdeke tehát, hogy részt vegyen a rák-szűrésben.

az intézetben - ahol jelenleg 664 ember dolgozik - és évente 17-18 asszisztent képeznek - minden beteg orvosi bizottság elé kerül, ahol meghatározzák a kezelés-sorozat ütemét és módját. az intézetben 12féle olyan gyógyszer készült ki, amelyeket már árusítanak a gyógyszertárakban.

ma már nem jelent életveszélyt a méh-, az emlőrák, vagy más, korai stádiumban felismert rosszindulatú daganat-féleség. a sajtótájékoztatón mégis elmondták, hogy az intézet fennállása óta a tüdőrákos megbetegedések megkészsereződtek és az emlőrákos esetek is 40 százalékkal emelkedtek. csökkent azonban a gyomorrák, és más daganatos betegségek száma.

számítógépes gyógymód beállítást terveznek, aminek jelentősége abban áll, hogy a tévedéseket teljesen kizárja a kezelés stádiumában is./mti/

--

bb.63. időjárásjelentés

kná/p la

1977. december 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1977. december 16-án, pénteken este:

délnyugaton tartós köd

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős, főleg éjszaka és reggel sokfelé ködös, hideg idő. számottevő csapadék továbbra sem várható. a változó irányú szél keleten északira-északeletre fordul és megélénkül. a legmagasabb nappali hőmérséklet a tartósan ködös helyeken néhány fokkal fagyponthoz alacsonyabb, máshol 0 - plusz 4 fok között lesz./mti/

--

19.15/p

-40-

20¹⁵ M

bb.65. kodály emlékhangverseny székesfehérváron

vid/p ká la

1977. december 16.

kodály zoltán születésének 95. évfordulója alkalmából pénteken emlékhangversenyt rendeztek székesfehérváron, az építők pinter károly művelődési házában. az ünnepi hangversenyen fellépett a gyulai erkel ferenc vegyeskar, rázga józsef, és a székesfehérvári alba regia kórus, kneifel ferenc vezényletével. az esten közreműködött a székesfehérvári május 1. általános iskola kórusa, valamint kertész tamás, az állami operaház magánéneke is./mti/

--

bb.66. ady a szlovák irodalomban

t cs/gg/pr/p la

1977. december 16.

ady endre születésének 100. évfordulója alkalmából irodalmi-zenei estet rendeztek pénteken a csehszlovák kulturális és tájékoztatói központban. ludovít turczel, a pozsonyi komensky egyetem professzora bevezetőjében megemlékezett azokról a szlovák írókról, költőkről, akik ady-verseit, publicisztikáit fordították, majd ka:fer istván, az mta munkatársa méltatta ady munkásságát. az irodalmi-zenei esten keönch boldizsár ady megzenésített verseit adta elő, zongorán kísérte hajdu roland - mindketten a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanárai, - ezt követően thirring viola és jócs lászló - a radnóti színpad tagjai - szlovák és magyar nyelven keltették életre ady gondolatait, érzelmeit./mti/

--

bb. 67. megnyitották tatán az újjáalakított színháztermet

vid ká/p la

1977. december 16.

a máv szimfonikus zenekar nagy sikerű hangversenyével nyitották meg pénteken tatán a komárom megyei művelődési központ újjáalakított színháztermet. a teremben az idén több hangversenyt és - vendégegyüttesek fellépésével - színházi előadást rendeznek./mti/

--

19.30/p

-41-

20¹⁵ M

bb.68. fiatal zenetanárok szolidaritási hangversenye esztergomban

vid/p ká la

1977. december 16.

esztergomban már harmadizben adnak a városból származó, illetve az ott élő vagy tanító fiatal zenetanárok szolidaritási hangversenyt. pénteken a labor című 8000 személyes művelődési házában adtak koncertet, amelynek teljes bevételét a vit-alapra ajánlották fel./mti/

--

bb.69. két színház együttese szombathelyen

vid/p ká la

1977. december 16.

két színház művészei vendégszerepelnek a hét végén az állandó színházzal nem rendelkező szombathelyen. a város színház-szerető közönségének pénteken a művelődési és sportházban a győri kisfaludy színház művészei mutatták be nagy sikerrel oscar strauss nagyoperettjét, a varázskeringőt.

szombaton a veszprémi petőfi színház művészei mutatkoznak be, ugyancsak a művelődési és sportházban, polgár andrás: egy király a népszínház utcában című kétrészes komédiájával.

az idei színházi évadban hét társulat vendégszerepel szombathelyen. a győri, a veszprémi, a kecskeméti, valamint a népszínház mellett egy-egy hetet turnézik a megyeszékhelyen a budapesti és a szegedi nemzeti színház, s a gyermekek örömeire az állami bábszínház is tart előadásokat./mti/

--

bb.70. régimódi történet - bemutató a madách színházban

t me/kné/p la

1977. december 16.

szabó magda új drámáját, a régimódi történetet mutatták be pénteken a madách színházban. a nagysikerű regény színpadi változatát lengyel györgy rendező vitte színre. a századforduló dzsentrí világának kevésbé ismert arcát rekonstruálta, szinte gábor színpadi képeivel kiemelte az összefüggéseket, amelyek meggyőzték a nézőt: a régimódi történetek nem is olyan régi. ezen az előadáson együtt lépett színpadra sulyok mária, a vigszínház tagja, valamint márkus lászló, almási éva és schütz ila./mti/

--

19.45/p

-42-

20³⁰M

bb.71. utazás az éjszakába - bemutató a pesti színházban

t me/kné/p la

1977. december 16.

a pesti színházban pénteken este bemutatták eugene o'neill amerikai drámaíró utazás az éjszakába című négyfelvonásos színművét, amelyet korábban nagy sikerrel vittek színre stockholmban, new yorkban, párizsban. a szerző kései-önéletrajzi-művét vas istván fordította, horvai istván rendezte színpadra. öt művész: várkonyi zoltán, ruttkai éva, tordi géza, tahi tóth lászló és tóth éva /főiskolai hallgató/ jelentette meg egy család tagjainak sorsát, művét, miközben feltárta a pénz és hatalom utáni hajszát. az 1912-beli történethez a díszleteket fehér miklós, a jelmezeket jánoskúti mártá tervezte./mti/

--

bb.72. a főútvonalakon megszűnt a sikosság-a fővárosban erősen lassult az autóbussz közlekedés

i kf/kné/p la

1977. december 16.

pénteken reggeltől estig sokat javultak országszerte a közlekedés feltételei. az ország egész területét elborító sűrű köd napközben a legtöbb helyen feloszlott, vagy ritkult. az utinform tájékoztatása szerint a közúti igazgatóságok már csak az alföldről és az ország északi részéből jeleztek ködöt, igaz sok helyen még mindig 100 méternél kevesebb látási távolságokkal. eredményesen dolgozott a reggel munkába állított 230 szórógép, a főútvonalakon mindenütt megszűnt a sikosság, amely azonban visszatérhet a hajnali páralecsapódástól. az egyébként mindenütt járható alsóbbrendű utakon maradt még hó, s az enyhülés nyomában latyak-. a dunántúlon, az alföldön, s az északi országrészen, bács, békés, borsod, hajdu-bihar, nógrád, szolnok és szabolcs megyében még este is 80 munkagép dolgozott az alsóbbrendű utakon a sikosság megszüntetésén.

a volán ügyelete arról számolt be, hogy a távolsági buszjáratok az utviszonyokhoz igazodva némileg lassabban, de mindenütt közlekedtek. a máv menetirányítója szerint a vasúti közlekedés zavartalan, a szakaszos ködök nem hátráltatták a forgalmat.

a fővárosban délelőtt már a nap is kisütött. a ferihegyi repülőtéren 11 órától nemcsak indítani, hanem már fogadni is tudták a gépeket egész nap- s bár estére ismét köd csökkentette 60 méterre a magassági látási viszonyokat- a járatok akkor is közlekedtek.

/folyt köv./

19.50/p

-43-

20³⁰M

bb.72./a főútvonalakon .....folyt/p

a fővárosi közlekedés is zavartalanul bonyolította le napközben a forgalmat, amely azonban kora délután és este nagyon lelassult. a köd helyett ezuttal a páralecsapódás nyomán nyálkássá vált uttest zavarta az autóbuszok közlekedését. a köztisztasági hivatal a buszjáratok meredek, erősen lejtős vonalain, a hidakon sózással, homokszórással próbált segíteni, de ez nem sokat ért, illetve, mint mondták, többet ártott, mint használt. ezért a hiábavaló munka helyett maradt az egyetlen biztonságos védekezési mód; az, hogy a buszokat az utviszonyoknak megfelelően kisebb sebességgel, óvatosabban vezették, de ezzel együtt is elég sok kisebb koccanásos baleset fordult elő./mti/

bb 73. ünnepi filmbemutató

kné/ny la

1977. december 16.

a romániai állami függetlenségének centenáriuma alkalmából rendezett megemlékezések keretében pénteken az új tükör filmszínházban ünnepi filmbemutatót tartottak, amelyen a blaier román filmrendező a birodalom hamvain keresztül című filmjét mutatták be. az előadáson megjelent demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, valamint szabó b. istván, a kulturális minisztérium filmfőigazgatója. jelen volt constantin cimbru, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

bb.74. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától zárásig

p la

1977. december 16.

32. új sütőüzem salgótarjánban/6.sz.jav/
33. véget ért a szegedi posta-műszaki tanácskozás
34. zeneiskolát avattak pécsváradon
35. bezárult a tit nemzetközi téli egyeteme harkányban
36. orosz és szovjet drámák magyar színpadon- kiállítás
37. gábor marianne kiállítása

/folyt köv./

21.20/p

-44-

bb.74. / a belföldi ....folyt/p

38. jogpropaganda a bányauzemben
39. teljesítette tervét a tvk
40. korszerű vasutbiztonsági berendezések /7.sz.jav./
41. ásványkiállítás miskolcon
42. tulteljesíti tervét a szolnok megyei állami építőipari vállalat /8.sz.jav./
43. a pest megyei kishajózási vállalat hírei
44. teljesítette éves tervét a mákvölgyi bányauzem
45. háromszintes üzletház tatabányán
46. kodály zoltánra emlékeztek kecskeméten
47. halasi csipke
48. molnár erik emléktáblája kecskeméten
49. kántor sándor életműve a néprajzi múzeumban
50. 25 éves hazánk első vidéki rádióállomása /9.sz.jav./
51. kitüntetés
52. az édosz kv ülése
52. szerk.figy:javítás a 43.sz.hirre/
54. elutazott a spanyol békemozgalmi küldöttség
55. díjnyertes fizikakönyv
56. sajtótájékoztató a ganz mávag fejlesztési programjáról
57. külföldi kalandort ítélték el győri /10.sz.jav./
58. magyar svájci tudományos együttműködési megállapodás
59. elhunyt pavlovsky ferenc
60. a világ ifjúsága elítéli a neutronbombát
61. vita egy népfront felmérés nyomán
62. nemzetközi gyermekrajz kiállítás /12.sz.jav./
63. időjárásjelentés
64. 25 éves az országos onkológiai intézet /11.sz.jav/
65. kodály emlékhangverseny székesfehérvárott
66. ady a szlovák irodalomban
67. színházterem tatán
68. fiatal zenetanárok szolidaritási hangversenye
69. két színház együttese szombathelyen /13.sz.jav/
70. bemutató a madách színházban/14.jav/
71. bemutató a pesti színházban
72. a főútvonalakon megszűnt a sikosság
73. ünnepi filmbemutató
74. hirjegyzék./mti/

21.30/p

-.-
-45-
v é g e

/az 5-ös javítás a 30.sz.hirre vonatkozott/
készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

21.5
M

a szerkesztőségek figyelmébe!!

mai adásunkat a következő javítás miatt bonjuk:

a mai bb 73. sz. hírünk : ünnepi filmbemutató

5. sorában a szöveg helyesen:

.... megjelent varga istván, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, demeter sándor....
/mti/

22.15

- 46 -

60.008/K

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

am b a r g ó: 17-én 18.30 óráig!

bb.1. a népgazdaság 1978. évi terve

ia/ny/-cz

1977. december 17.

a minisztertanács tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács megtárgyalta az 1978. évi népgazdasági tervet. megállapította, hogy az összhangban van a népgazdaság fejlesztésének v. ötéves tervével, annak megvalósítását szolgálja. az éves tervet a népgazdaság fejlődésének 1977. évi tapasztalataira alapozva, a gazdasági fejlődés belföldi és külgazdasági feltételeire figyelemmel dolgozták ki.

a népgazdaság 1977. évi fejlődése

a minisztertanács megállapította, hogy 1977-ben a gazdasági folyamatok többsége az ötéves és az éves tervnek megfelelően alakul. meggyorsult a termelés növekedésének üteme, megnövekszik a tervben számítottat is. javult a termelés hatékonysága, korszerűbb az összetétele. több ágazatban teljes egészében vagy megközelítően pótolták az ötéves tervhez viszonyított elmúlt évi elmaradást. a tervezettet némileg meghaladó mértékben emelkedett a lakosság életszínvonala, növekedett a felhalmozás, lendületesen bővült a külkereskedelmi forgalom. nehezítette a népgazdaság fejlődését, hogy a külföldi beszerezési és értékesítési feltételek a számítotttnál kedvezőtlenebbek, romlottak a külkereskedelmi cserearányok.

/folyt köv/

-1-